

і досі сниться... (КК)

ТРАВЕНЬ 1978 МАЙ

ЮНАК

ПОВІДОМЛЕННЯ

Англомовні праці Українського Академічного Видавництва — найкращий подарунок для ваших приятелів. Закупіть книжки:

Дмитро Чижевський:

History of Ukrainian Literature: From the 11th to the End of the 19th Century. 1975. 696p. \$15.00

Данило Струк:

A Study of Vasyl' Stefanyk: The Pain at the Heart of Existence. 1973. 200p. \$8.50

Любомир Винар і Орест Субтельний:

The Diary of Erich Lassota von Steblau, 1594. 1975. 148p. \$9.00

Микола Куліш:

Sonata Pathetique. 1975. 120p. \$7.50

Пантелеймон Куліш:

The Black Council. 1973. 125p. \$7.50

Валерян Підмогильний:

A Little Touch of Drama. 1972. 191p. \$7.50

Юрій Луцький:

Modern Ukrainian Short Stories. (Parallel Ukrainian and English texts). 1973. 228p. \$8.50

Ігор Каменецький:

Nationalism and Human Rights. (consists of contributions by fourteen authors). 1977. 246p. \$15.00

ORDER FROM: **UKRAINIAN ACADEMIC PRESS**

(A Division of Libraries Unlimited, Inc.)

P.O. Box 263

Littleton, Colorado 80160

УВАГА! УВАГА!

Усіх тих, що надсилають до "Юнака", "Готуйсь" і "Пл. Шлях" будьякі інформації та світлини чи дописи, дуже просимо подати повне ім'я та прізвище особи, що до неї стосується дана інформація, курінну приналежність, місце замешкання, дату, коли дана подія заіснувала тощо. Світлини просимо завжди підписати на звороті чи іншим способом зазначити до кого і чого вона відноситься.

Посилаючи світлини для поміщення, вибирайте чорно-білі та ті з кольорових, які мають чіткі контрасти.
Редакція

ПОМОЖІТЬ НАМ зробити "добре діло" і перешліть

дарункову передплату

для зразкових, але неможливих юнаків та юначок, особливо з європейських та південно-американських країн. Вони бажали б дістати та читати «Юнака», але самі не можуть собі його передплатити.

Адміністрація

ПЛАСТОВА КРЕДИТИВКА в Торонті

на корисних умовах

● дає ПОЗИКИ

та

● приймає ОЩАДНОСТІ.

● Пластова Кредитівка міститься у Пластовому Домі в Торонті.

● Урядові години:

вівторок і четвер 7-9 вечора,
субота 2-4 по пол.

Plast (Toronto) Credit Union Ltd.,
2199 Bloor St. West, Toronto 21, Ont.
Phone: 769-9998

Пластуні і Пластунки в Торонті!

СКЛАДАЙТЕ
СВОЇ ОЩАДНОСТІ
у Пластовій Кредитівці!

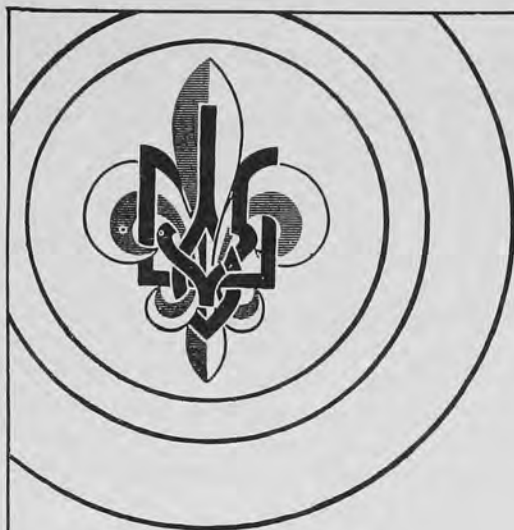
Від 1 січня 1978 р. річна передплата "Юнака" коштує: США і Канада — \$10.00;
Австралія — рівновартість 10.00 амер. дол.; Австрія — 100 шилінгів; Аргентина — 10.00 пезів; Німеччина — 15.00 нім. марок; Франція — 15.00 франц. франків;
Італія — 2,000 лірів. Велика Британія — 2.00 фунти
Ціна одного числа \$1.00.

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2150 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6S 1M8, Canada Tel.: (416) 769-7855

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: YUNAK MAGAZINE, 2150 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6S 4V7, Canada — Canada.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave, Babylon, N. Y. 11702, U.S.A.

Second class mail registration number 2185 ● Printed by Kiev Printers Ltd., 860 Richmond St. W., Toronto 3, Ont

"Юнак" — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця крім липня і серпня.
Видає Головна Пластова Булава.

Редагує колегія.

Головний редактор:

пл. сен. Ольга Кузьмович.

Члени редакційної колегії:

пл. юн. Андрій Винницький.

пл. сен. Тоня Горохович.

гетьм. вірл. Ксеня Одежинська.

пл. юн. Всеволод Онишевич

ст. пл. Юрій Павлічко,

пл. сен. Олександра Юзенів.

ЗМІСТ

2 Гутірка з юними друзями — Людмила Старицька-Черняхівська	Подруга Гребля
3 Будівничі Української Держави	О. Н.
5 Св. Юрій	С. Ольшенко-Вільха
Мати	Є. Сверстюк
Сходить весна	Г. Подолянна
6 Дещо про українців в Алберті та що там варто побачити	П. Саварин
9 Молоде перо: Чи то був сон?	О. Смеречун
10 Один день у житті пл. розв.	
А. Захарнова	**
11 До людини по допомогу	Ю. Логвин
13 Успіхи наших подруг —	
Оксана Драган-Кравців	**
14 Успіхи наших друзів:	
Андрій Малецький, Андрій Лебедь	**
15 Церква Св. Володимира в Парижі	подр. Слава
16 Манітобськими дорогами	
по євшан-зілля	Л-на з "Х"
17 Що читати?	Т. Г. і Т. Дичок
18 Чи ви знаєте ту платівку? Черемош	О. Кузишин
З Франкової криниці	
19 Пластункам на вушко	**
20 У свято весни	Зірка "Дорога"
21 Матерям	О. Яхнович
Цвітуть каштани	В. Пархоменко
22 Світова атомової війна!	Юрко Мончан
23 Звідкіля ваше ім'я?	**
27 Оголошення	
28 Датки на пресфонд і замість квітів на могили	

● На обкладинці: "І досі сниться..." — ілюстрація до поезії Т. Шевченка С. Караффи-Корбут.

● Ілюстратори цього числа: пл. сен. Дарія Даревич, ст. пл. Люба Мазяр, пл. сен. Володимир Пилишенко, Марія Шкурна.

● Усі редакційні матеріали слід слати на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віну читачів.

І ДОСІ СНИТЬСЯ... СР

ЮНАК

ТРАВЕНЬ 1978 Ч. 5 (176) РІК XVI

Інтерціональне стандартно-серійне число,

0044-1384

ЛЮДМИЛА СТАРИЦЬКА-ЧЕРНЯХІВСЬКА і ВІДРОДЖЕННЯ

Моя душа й по темнім тунку
не хоче слухатись порад.
І знову радісно і струнно
біжить під вітер і під град.
(Олена Теліга)

Дорогі Юні Подрузи і Друзі!

— Яку ж участь у національній революції і творенні Актів 22 Січня 1918 і 1919 рр. брали українки? — запитали мене Таня і Христя під час принагідної зустрічі. Коли ж ми прийшли на сходини, радісно розпочала їх Таня:

— Я знаю дві незвичайні українки — нашу патронку Олену Пчілку, а другу Людмилу Старицьку-Черняхівську. Про останню нічого більше не знаю, як те, що була дуже активна і що її розстріляли більшовики в 1941 р.

— О, о..., зачекайте! Я маю у домашній бібліотеці книжечку про цих двох українок. Черняхівська — це донька славного драматурга і діяча Михайла Старицького! — відразу, як завжди, вихопився Роман. — Дещо пам'ятаю! Вона була душею відомої групи громадян у Києві, що творили "Стару Громаду", яку називали "Київські Атени". Це були ті, що плекали українську мову, культуру, їм завдячуємо національне відродження. Крім Старицьких, дів, яких був місцем їхніх сходин, були ще: Лисенки, Косачі, Антоновичі, Рувсові, Левицькі, Марія Заньковецька та інші. Від цих людей промінювала свідомість на інших.

— А чому вона визначна? Я про неї нічого не чула! — почала Христя.

— Не знаємо про них багато, — озвалася з жалем і притиском Таня, — бо мало про них написано. А те, що написане, нам невідоме, бо ми не читаємо багато українських книжок. Чомусь і в школі про цих людей нам небагато розповідають...

Тож прочитайте хоч головніші дані про цю небуденну українку. Людмила Старицька-Черняхівська (1868-1941) талановита поетка, драматург, перекладачка та невтомна громадська діячка. До того ще й людина великого серця, любови й самопожертви. Коли родина опинилася у матеріальній скруті (батько не-

малий маєток вклав у театр), Людмила відразу по закінченні гімназії пішла працювати гувернанткою*), щоб допомогти батькові. Батькові допомогала й у літературній праці — була співавтором драм "Перед бурєю", "Маруся Богуславка", "Богдан Хмельницький". Хоч про факт співавторства всі знали, але у творах нема про це замітки. Її творчість — статті, рецензії, лібретто для опер, драми ("Останній сніг"), також і роман з цією назвою, "Красний петух" для московського театру, драматизована "Енеїда") були частинно друковані в київських і львівських виданнях, але її поезії, останній роман "Останні роки Запоріжжя", мабуть, не збереглися взагалі.

— Я пригадую, що вона була арештована в справі СВУ*) разом з чоловіком, — пригалав собі Роман.

— О, так! Тяжка була доля цієї жінки. Скільки вона сил вклала в харитативну діяльність під час I-ої світової війни... Під її проводом українки опікувалися біженцями, в'язнями, вели притулки, їдальні, лазарети, школи, брали в'язнів царських тюрем на поруку додому, а коли їх висилали на Сибір, Черняхівська їздила аж до Красноярська, щоб облегшити їх долю.

Брала участь і в політичній житті. Належала до соціалістів-федералістів. В домі Черняхівських зустрічалися політики, тісно співпрацювали вона і її чоловік з Директорією. 1918 р. Черняхівська, як голова Українського клубу, вітала у Києві Симона Петлюру. Тому й не диво, що в 1930 році їх притягнуто до суду в справі СВУ, а 1938 р. заарештовано й заслано в Сибір їх доньку Рону. Там донька збожеволіла. Мати їздила шукати її — і не знайшла. Після суду Черняхівського, визначного гістолога*) перенесено на працю в Сталіно, а Людмилі заборонено будище друкувати. Гнітуче було тут життя в осамітненні, без друзів, під постійною обсервацією поліції. У 1934 році Черняхівські повернулися до Києва. Платні за експериментальну медицину науковець не дістав, а інших засобів заробітку не було. Черняхівська змушена була писати драму ро-

*) Гувернантка — опікунка й виховниця дітей в домі багатих батьків.

*) СВУ — Союз Визволення України — підпільна організація в Україні, в 1930-их роках.

*) Гістолог — лікар спеціаліст від недуг тканин.

БУДІВНИЧІ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

Коли в цьому році ми, відзначаючи 60-річчя української державности, хочемо Вам, молоді друзі, дати якнайбільше інформації та знання про цю ясну сторінку нашої історії, у місяці травні ми повинні згадувати та відзначувати двох з найвизначніших постатей цих років — Головного Отамана Військ Української Народної Республіки Симона Петлюру і коменданта Української Військової Організації та голову Проводу Українських Націоналістів Євгена Коновальця.

Травень — це роковини їхньої трагічної смерті, але одночасно і час пригадати ролю і значення цих двох будівничих української державности.

Дивним збігом обставин обидва вони згинули з рук большевицьких агентів на вулицях чужих міст: отаман С. Петлюра в Парижі, а полковник Є. Коновалець у Роттердамі; в обидвох випадках большевицька влада добре знала, яку величезну втрату спричинить смерть цих провідників для українського народу.

Головний Отаман Військ УНР **Симон Петлюра**, уродженець Полтави, працював замолоду вчителем і журналістом, а щойно від 1917 року включився у боротьбу за українську державність. Його обрано першим українським міністром військових справ в уряді Української Центральної Ради під головуванням М. Грушевського. Відтак він не погоджується з політикою Винниченка, голови ген. Секрета-

сійською мовою, підписувати її іменем сестри Оксани, щоб щось заробити. У 1939 р. помер чоловік. Жила разом з сестрою Оксаною у злиднях. Під час евакуації Києва 1941 р. сестер заарештовано і в Дарниці біля Києва розстріляно.

Така історія життя цієї небуденної патріотки. Справді її душа не шукала легких доріг, "бігла під вітер і під град", як і душа поетки Олени Теліги.

Скоб! Подруга Гребля

ріяту, вийшов з уряду, виїхав на Лівобережжя і зорганізував Гайдамацький Кіш Слобідської України, який відіграв вирішальну ролю у боях за Київ і в знищенні большевицького повстання. Наприкінці знаменного 1918 року, який приніс українцям стільки радості, але й переворотів та розбиття, Симон Петлюра очолив протигетьманське повстання, як головний отаман Армії Української Народної Республіки і зайняв знову Київ.

Упродовж 10 місяців очолював збройну боротьбу Армії УНР (а опісля об'єднаних армій УНР і Української Галицької Армії) проти большевиків. Опинившись в оточенні ворожих сил виїхав враз з цілим урядом у 1919 році до Варшави, де одержав підтримку поляків та підписав з ними договір. Наслідком цього українські війська під проводом гол. отамана С. Петлюри (який став у тому часі вже й головою Української Держави) спільно з польською армією ще раз повели наступ на Київ і зайняли його в 1920 році. Але після перемир'я поляків і з Советською Росією українці знову мусіли залишити Київ, а головний отаман С. Петлюра виїхав до Відня, а згодом оселився в Парижі.

У Парижі Симон Петлюра керував діяльністю екзильного уряду Української Народної Республіки, заснував тижневик "Тризуб" і займався публіцистикою.

С. Петлюра був дуже популярний і широко люблений серед українського народу. Він просто став символом боротьби за незалежність і державність до того ступеня, що для ворогів України поняття "Петлюра", "петлюрівці" були рівними із "Мазепа", "мазепинці", значить рівним із поняттям боротьби проти Росії за незалежність і звільнення з-під російського панування. Саме через цю свою популярність отаман С. Петлюра був сіллю в очах большевиків, і тому дали вони наказ йо-

го вбити, що й виконав жид Шварцбарт 25 травня 1926 року.

Першою військовою частиною, що станула на заклик С. Петлюри йти на здобуття Києва у 1918 році, були Українські Січові Стрільці під проводом полковника Євгена Коновальця.

Євген Коновалець походив із Зашкова біля Львова. У часі правничих студій заскочила його 1-ша світова війна, і він після служби в австрійській армії та полону став співорганізатором, а потім провідником Українських Січових Стрільців, які в 1918 році вславилися у боях за Київ. З ліквідацією українського війська він переїхав до Західної Європи, щоб там організувати з полонених українців окрему військову одиницю, згідно із дорученням С. Петлюри. Але це не було можливе, і Є. Коновалець вернувся до Львова в 1921 році, щоб розбудувати Українську Військову Організацію, значить збройне підпілля під польською і совєтською окупацією. Це йому вдалося, хоча сам з приводу переслідування і арештів польською владою мусів швидко втікати на захід, спершу до Берліна, а відтак до Женєви. Звідти полковник Є. Коновалець керував Українською Військовою Організацією, до якої масово вступали молоді українські патріоти. УВО змінилася після окремого конгресу в 1929 р. на Організацію Українських Націоналістів, а Є. Коновальця обрано першим головою Проводу Українських Націоналістів.

Є. Коновалець мав виняткові організаційні та дипломатичні здібності та, перебуваючи в Берліні, Женєві, а від 1936 року в Римі, наві'язав контакти з політичними колами Німеччини, Великобританії, Литви, Еспанії, Японії, інформуючи їх про підпільну боротьбу українського народу з поляками та большевиками. Він теж у 1929 році відбув широку поїздку по США і Канаді і зорганізував тут Українські Стрілецькі Громади, які дали початок різним українським організаціям, що діють до сьогодні. (Організація Державного Визволення України в США і Українське Національне Об'єднання в Канаді.)

Довгими роками Євген Коновалець стався про широку політичну діяльність поза межами батьківщини, а в Галичині і УРСР старався утримати націоналістичне підпілля. Він здобув собі величезний авторитет і пошану серед молодого українського покоління — як людина, як політик і як революціонер. Не диво отже, що большевицька розвідка постійно старалася його знищити. Удалося їм це шой-

но в 1938 році. 23 травня Євген Коновалець приїхав до Роттердаму і там зустрівся в каварні з людиною, що, як виявилось, була большевицьким агентом. Декілька хвилин після зустрічі пакет, який агент передав полковникові Коновальцеві, вибухнув у його руках, розриваючи тіло на шматки і вбиваючи полковника Коновальця на місці. Його жахлива смерть потрясла цілою українською спільнотою докраю, а членів ОУН залишила у глибокій жалобі, але з постановою вести далі розпочату ним боротьбу за незалежність.

Обидві ці такі яркі постаті в українській історії 20-го сторіччя сплітаються зі собою не лише подібними стремліннями будувати незалежну українську державу, але — як ми вже відмітили — зустріла їх подібна трагічна доля та ще в одному місяці. Також у їхньому особистому житті знаходимо подібності долі чи призначення. Як Симон Петлюра, так Євген Коновалець, хоча так всеціло були віддані справам української політики і боротьби з ворогом, були сімейними людьми та відданими чоловіками й батьками. Їхні дружини, а обидвом було на ім'я Ольга, ділили з ними незавидну долю життя в постійні непевності аж до трагічного кінця. В обидвох подружжях були діти-одинаки; у Петлюрів дочка — Леся, у Коновальців син — Юрко. І ті діти, у розквіті сил, в однаковому віці 30-тих років, відійшли з цього світу, скошені зтяжкою недугою.

Цього року українська спільнота у вільному світі відзначає сорок років від трагічної смерті полковника Євгена Коновальця.

Надіємося, що відзначать це також наші пластуни і пластунки, а вже особливо юнацькі курені, що носять його ім'я.

Напишіть нам, юнаки, як відзначили Ви свого Патрона!

О.К.

І тому Свято Юрія стало святом
українського юнацтва й молоді, святом того
всього, що молоде, живе й творче — ста-
ло Святом Весни!

Святослав Ольшенко-Вільха

СВ. ЮРІЙ

*Білими різками блискавок шмагає
Чорне горно неба буревій...
В стомогутнім гомоні ярів злітає
З неба Юр на переможний бій...*

*Кінь бахматий і лицарська проста зброя;
Шлях заплений у куряві тремтить...
Ні, ніщо, ніщо йому не встоїть,
І його нікому не спинить!...*

*Стоголовий змій, крилатий — в крові;
Ось проколює усоте гада спис,
І мега падуть що-раз удари нові
І розгавлюють отрутку слизь...*

*Змій крилатий і комонний лицар в зброї:
Візерунок з храмових воріт...
Ще й сьогодні у моїй уяві стоїш
Звитязно, мов блискавка, вгорі!*

*Войном Твоїм, з Тобою в горні ноги
Завжди хозеться нестримно йти:
Харалужний мез до боку приторозить
І яскиню зміїну найти...*

*Пролетіти бурею понад шляхами,
Проскакати вершиною у ніз!
І погути, Юрію, над нами
Лопіт Твого прапору в огні!*

* * *

З ФРАНКОВОЇ КРИНИЦІ

*Пісня і праця — великі дві сили!
Ім я до скону бажаю служити! **

Євген Сверстюк

МАТИ

Далека, самотня й далека,
У цілому світі одна,
дні й ночі, у студінь і спеку
до мене летить вона.
Рідна, як пісня з колиски,
тиха, як свято волинське.
Готова завжди до страждання,
до горя, до болю і втрат,
вона віддала б останнє
й терпіла сама стократ,
щоб доля мене ласкала,
щоб лихо мене минало.
Але у безсонні ночі,
як ноги й руки гудуть,
гнітять її сни пророчі
про тернями вкриті путь.
Що я не такий, як люди,
і щастя мені не буде.
Навколішки в тихій молитві,
як страдниця і як свята,
благає вона захистити
і небо мені пригорта.
А потім свої скорботи
топить у вічній роботі.
Розгойдані темні хвили
лягають в тюремні сни
і носять уламки милі.
То образ її між них
чи тільки страждання безкрає?
Я знаю: любов не вмирає.

СХОДИТЬ ВЕСНА

*Назе баский, розпромінений вершник,
Моргає сонце, розрухає ниви.
З келіха свіжого пролісок перших
Вип'ю бадьорість, пісень переливи.*

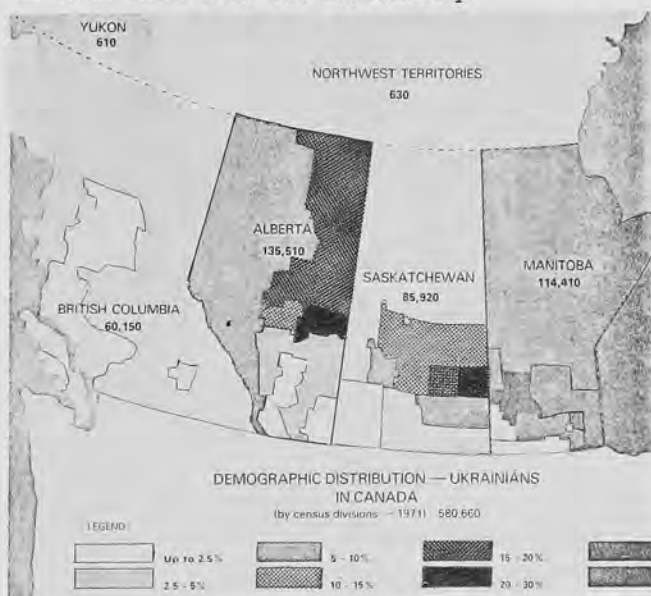
*Схилюсь, м'яким поцілунком я витру
Срібні росинки з листогків зелених...
Долами пах — і розхристаний вітер;
Радість в душі — білосніжники в жменях...*

*Запал і мужність, краса непохитна
Линуть на землю з небесних просторів...
Сходить весна. Ранньоросу молитву
Слухає хрест в осамітнених горах.*

Г. Подолянка

Дещо про українців в Алберті та що варто там побачити?

Алберта, одна з десятих (а трьох т. зв. степових) провінцій Канади, в якій поселилися перші українські імігранти 1891 р., площею своєю більша за цілу Україну: вона має 255, 285 квадратних миль, тоді коли Україна в своїх сучасних офіційних межах має всього 232, 000 квадратних миль. Зате щодо населення, Алберту до України нема чого навіть порівнювати, бо Україна має близько 50 мільйонів, а Алберта в 1971 р. мала всього 1,627,795 осіб. Українці в Алберті творять 8.2% населення і начисляють 135,510 осіб, з тим, що майже половина їх живе в Едмонтоні, де вони творять 13% населення і начисляють 62,650 осіб (статистика з 1971 р.). В Калгарі, другому по величині місті, живе 15,850 українців, а останні, в більшості, живуть по містечках і селах на північний схід від Едмонтону.

Своє поселення в Алберті українці завдячують головню двом особам: міністрові іміграції Канади Кліфордові Сіфтонові та батькові української іміграції д-рові Йосифові Олеськову. Перший з них, Сіфтон, ніколи не сумнівався, що українці будуть добрими поселенцями, а другий, д-р Олеськів, ніколи не сумнівався, що до Канади варто емігрувати і що українці дадуть собі в ній раду.

Чому українці покидали рідні землі і приїжджали до Канади, сьогодні вже всі знають. Виганяли їх з рідних земель політичні, соціальні та економічні злидні, їхали за волею і

Українські імігранти прибули до Канади
(Публічні архіви Канади)

землею. І землі і волі українці знайшли в Канаді подостатком, хоча не прийшлися вони їм легко: початки були понад уяву тяжкі і жорстокі. Приїхавши, вони не тільки освоювали цілинні землі, але й працювали лісорубами, прокладали залізничні шляхи, робили в копальнях.

Українці до Алберти приїхали в трьох хвилях: найбільше від 1891 до 1914 р., наполовину менше головню від 1926 до 1930 р. і вкінці порівняльно дуже мало від 1947 р. до 1951 р.

На сьогодні понад 90% українців в Алберті народилися в Алберті, у величезній більшості в 4-му, а то й 5-му поколінні. Першими двома імігрантами, які офіційно започаткували українську іміграцію до Канади, були Василь Єлиняк та Іван Пилипів з Небилова в Галичині, а третім був Стефан Королук з Басарабії.

Поселяючись в Алберті, українці давали різним місцевостям, поштам і школам свої українські назви. Згідно з дослідженнями сьогодні 44 офіційні назви, а понад 80 неофіційних назов в Алберті засвідчують національне походження наших піонерів, як: Антон, Боян, Новий Київ, Слава, Снятин, Собор, Стрий, Шандро, Україна, Весела, Вільна, Василь, Завале Борців, Галич, Козак, Каша, Квас, Мазепа, та інші.

Перше, що українці будували після хати — була церква. Заки прибули рідні священики, їх обслуговували римокатолицькі або російські. Тепер в Алберті більше ніж одна третина українців належить до чужих церков, головню римокатолицької і з'єднаної, але ре-

Хата піонерів у Восток, Алберта
1902 р.

Церква в районі оселі Шандро.
Збудували її піонери з Буковини
під проводом Никона Шандро.
Прибули з села Руський Банилів.

Школярі з оселі Топорець в Алберті.
Школа тут була основана 1909 р.

шта далі міцно тримається традиційних українських церков: української католицької та православної.

Зразу після будови церков українці взялися за будову народних домів, читалень і шкіл, словом — за розбудову громадського і культурно-освітнього життя. І так постає перший Український Народний Дім, перші читальні "Просвіти", учительська семінарія, газета "Новини" і книгарня в Едмонтоні ітд. Життя чимраз то більше пожвавлюється. Засновується Інститут Михайла Грушевського, появляються "Українські Вісті", що виходять до сьогодні, народжується Українське Національне Об'єднання, яке згодом поширюється по цілій Канаді.

Українська мова, заборонена в державних школах Алберти 1913 р., виходить знову на поверхню майже 40 років пізніше, коли то в 1952 р. Університет Алберти завів вечірні курси української мови, а як кредитовий предмет українську мову визнано в 1959 р., коли уряд завів її в трьох найвищих класах середніх шкіл.

Від 1974 р. існує в Едмонтоні сім двомовних українсько-англійських шкіл, а від 1976 р. Канадський Інститут Українських Студій. У тому ж році на Університеті Алберти було — 15 курсів української мови, 8 курсів літератури, 2 курси мови і літератури, 4 курси історії України, 1 курс історії поселення і 1 курс сучасної політики в Україні. В Калгарі і Едмонтоні на університетах працює в українознавчих ділянках 18 професорів чи викладачів. Ще більше — 2 міністри освіти Алберти є українці, а це д-р А. Гоголь та адв. Ю. Козак.

Участь українців у загальному житті країни почалася від першого поштаря Т. Неміського, який 1899 р. заклав пошту і назвав її українською назвою "Восток". У 1913 р. А. Шандро обирають послом до провінційного парламенту. Це перший посол-українець у Канаді взагалі. Досі Алберта дала 32 послів провінційних і 10 федеральних.

Багато міст і містечок мало українських посадників, включно з Едмонтоном, де в 1951 році вперше був обраний Василь Гавреляк. Багато українців були вже також і на інших виборних постах, головами різних організацій, клубів чи товариств.

Довгий, трудний шлях перейшли українці від першого купця українця, яким був Павло Рудик, чи першого українського лікаря, яким став д-р Іван Оробко з Едмонтона, до головного судді окружного суду Алберти, яким є Іван Дідур.

З українців, ім'я яких стало відоме далеко поза межами Алберти, треба згадати Іллю Кіріяка, автора "Синів землі", недавно померлого мистця Василя Курілика та хоч би д-ра Йосифа Харики, якого президент Кеннеді призначив у 1963 р. головою корпорації міжпланетних летів. Знані українці теж зі спорту, у яким багато з них здобуло всеукраїнську славу.

Як і по інших скупченнях українців, від 1941 р. працює в Едмонтоні Комітет Українців Канади, до якого належать майже всі українські організації.

ЩО ВАРТО ПОБАЧИТИ

Поза Едмонтоном — варто побачити різні українські поселення, а з них у першу чер-

Українська православна церква в Едмонтоні, Альберта

Катедр української католицької церкви в Едмонтоні, Альберта

гу Мондер, осередок оо. Василиян, з гротою, з цінною бібліотекою і архівами (де є, м. і., перша Острозька біблія). Вегрівіл теж варто побачити, бо там є найбільша в світі "Писанка" і там щорічно відбуваються фестивалі. Далі, варто побачити українську хату в Елк Айленд Парку, а біля неї поглянути на пам'ятник у честь піонерів, відкритий 18 серпня 1963 р., збудований Товариством Українських Піонерів. З черги — варто побачити Українське Село, відкрите 27 серпня 1972 р., з угольним каменем під адміністративний будинок, який поклали 28 серпня 1977 р. міністри Г. А. Шмідт та В. І. Юрко. Вкінці конечно поглянути на музей роду Шандрів у Шандро, під керівництвом Василя Зазулі, церкву і цвинтар у Бояні, церкву в Новім Києві і "Вікторія Трейл".

ЕДМОНТОН

Едмонтон — "брама на північ", степова перлина-місто, є серцем українського життя в Альберті під сучасну пору і теж має багато чого цікавого. Тут варто побачити: КІУС на Університеті Альберти; дві катедри, католицьку св. Йосафата, яку розмалював у візантійському стилі мистець Юліян Буцманюк, та св.

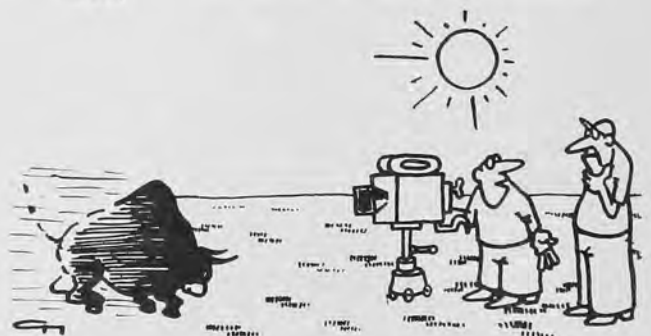
Члени Пластової Станиці в Едмонтоні під час святкового звіту

Усі фото винонав пл. сен. Л. Романнів

Івана, греко-православну, з чудовим іконостасом роботи мистця Вадима Доброліжа; цвинтар св. Михайла, де спочивають тлінні останки найбільших українських парламентаристів Михайла Лучковича та Антона Глинки, і де є пам'ятник-хрест "Борцям за волю України", який посвятив Патріярх Йосиф; Українсько-Канадський Архів і музей; музей Союзу Українок Канади при Авдиторії св. Івана; музей ЛУКЖ при катедрі св. Йосафата; Центр української молоді; Український центр при церкві св. Василя; аудиторію при катедрі св. Івана; Український Народний Дім; парк Василя Гавреляка; єпископську резиденцію Кир Ніля; бюст Лисенка в ювелейній аудиторії (бюст Кошиця є в другій аудиторії Альберти, у Калгарі); "Герітідж"; "Веснівку" та інші дом для старших; парламент, де засідає 12 послів укр. роду, де Патріярха Йосифа вітали українською мовою, і де "клерком" легіслятури є теж українець, Богдан Стефанюк; і вкінці — Українську книгарню, найстаршу в Канаді, де можна набути джерельні праці про українців Альберти колись і тепер.

УСМІХНИСЯ!

— Здається, за сценарієм, такого епізоду немає!

Молоде перо

Чи то був сон?

ОКСАНА СМЕРЕЧУК

— Тепер ти тут сиди й не рухайся звідси, — наказала мама, — я вернуся, коли зроблю закупи в місті. Добре?

— Добре, — зідхнула Леся. Вона повернула голову й дивилась на мамину постать, що йшла поміж деревами до авта.

Взимку було нудно на пляжі. Купатися зазимно й жодного твориства. Леся сьогодні не пішла до школи, бо два тижні тому дістала гострий напад німецького кору, і те її ослабило. Лікар приписав їй тиждень відпочивати, бувати на свіжому повітрі.

— Твоя гайскул*) може трохи почекати, — казав він.

Леся поправила рушник. Так зручніше. Сьогодні море мало такий чарівний голубий колір. Вона все життя прожила біля моря, але такого чарівного кольору вона не пам'ятала. А море здалека поблискувало, ніби моргало до неї.

По обох боках затоки були високі сірі скелі, а в них багато печер. Ці скелі поступово спадали і аж тут недалеко зрівнялися з золотистим піском пляжу. Пісок сьогодні такий теплий, ще й блискучий. А хвили раз-у-раз били об скелі з ритмом:

— Бум! Бум! — нібито серце моря так било. А чайки кружляли в синім безхмарнім небі з жалібним — Кра-а-а-а! Так ніби щось мали в горлі й не могли викашляти.

Леся усміхнулась. Якими то дурницями набиває собі голову! Але сьогодні, насправду, чарівний день, ніби щось магічне в атмосфері.

Оглядаючи навколишні краєвиди, вона захотіла лягти. Вона розтягнула рушник, лягла,

повернувшись набік. Море весь час співало свою пісню: Бум-ш-ш-ш... Бум-ш-ш-ш... А сонце пригрівало, ніби гладило її. Раптом хтось поклав руку на її рамено. Здригнувшись, піднесла голову.

— Ромку! — скрикнула вона радісно. Швидко встала й обняла його. — Сідай тут! — Вона поклала руку на пісок коло рушника.

— Не маю часу, — відповів нахмурено. — Ходи зі мною, я тобі щось покажу.

— Я обіцяла мамі, що буду тут сидіти й чекати на неї.

— Ми не будемо довго...

— Ну, добре, — вона зідхнула. Ромко подав їй руку, і вона встала. Лесі чогось не сподобались сьогодні його очі. Нормально вони світилися відвагою та чесністю, а сьогодні в них був якийсь страшний вогонь.

— Туди, — і Ромко показав пальцем на лівий бік затоки, де були найбільші печери.

— Ходім! — і вони пішли. Леся повела носом і заговорила:

— А! Нарешті, вживаєш той "афтершейв", що я тобі купила. М-м-м-м... Гарний запах.

— Ромку, почекай на мене, ти так скоро йдеш!...

Він почекав... Тепер вони опинилися під тінню цієї величезної скелі. Звідси треба було вже йти обережніше, бо не було більше піску, а тільки великі брили мокрого слизького каміння. Ромко йшов попереду й великими кроками переступав з каменя на камінь. Леся йшла позаду й не так скоро. Ой! Трохи не посковзнулась. Ромко вже там чекає при вході до тої великої "причини".

— Гей, Ромку! — крикнула Леся й помахала рукою, а він помахав їй у відповідь. Ще лиш кілька каменів... Ще один... О, вже й тут.

— Ходи. — Ромко взяв з полиці над входом дві свічки й сірники, де місцеві завжди їх тримали. Засвітив, одну дав Лесі, другу — собі. Він повів її під стіну порослу мохом і підняв з землі велику рогату мушлю. Почав нею дряпати, і скоро можна було прочитати: "Р. і Л.". Леся поглянула й додала — "77". А дрягаючи вона запитала:

— А ти чому сьогодні не в університеті?

— Е... Ну... то не твоя справа й не питай-

*) Середня школа

ся, — пробурмотів. Леся замовкла.

Поглянули ще раз на видряпані літери, і Ромко сказав:

— Ти ще не бачила, що я мав тобі показати. Ходім далі.

Він своїм швидким кроком пішов у глиб печери, а Леся за ним. Їй дуже не подобалися ці печери. Їх було так багато, що можна було й заблудити. До того ще й піскувата підлога в деяких місцях була мокра. Нога грузила, і важко було її відірвати, часам здавалося, що майже неможливо. На щастя, вони знали ці печери, як власну кишеню.

“Але він сьогодні швидко йде, — подумала Леся, — Цікаво, що його гризе”.

Вони зайшли в чергову малу печеру, а далі в вузький короткий коридор. В наступній печері вона стала на порозі й піднесла свічку. Ромка не було. Певно, пішов далі. “Ну, і на що чекаєш?” — подумала й витягнула ногу, щоб покласти на пісок. Але враз в ній щось заговорило: “Ні, не клади.” — Вона кинула на пісок сірник, який чомусь і досі тримала в руці.

— Який сипкий пісок! — скрикнула. А Ромко, певно, знайшов якийсь другий вихід, бо сюди пройти неможливо. Але куди він пішов? Леся гукнула: — Ромку! — та відповіді небуло, лише відгомін — “Ку-у-у-у, ку-у-у-у”. Спробувала ще раз, але знову тільки відгомін. Що ж, певно вийшов іншою дорогою... Нічого не вдієш, треба вертатись назад.

При вході вона поклала свічку назад на полицю. Там уже була Ромкова свічка. Вона помацала біля гноту віск. Зимний. Цікаво...

Дорога по каменях тепер видавалася подвійно довгою. Ненароком ступила на гостру мушлю, посковзнувшись на мокрому морському мосі й мало не впала в воду. Весь час думала, чому Ромко раптом щез, просто зник. Чи може є там печера, про яку вона ще не знає? А вигляд його очей, чому такий страшний?... І що він хотів їй показати? Ой, що мама зробить, коли побачить, що її нема? Напевно покличе поліцію. Перескочила з каменя на камінь й пустилася бігти. І щойно тепер усвідомила собі, яка вона стомлена... Ноги були ніби з заліза.

Нарешті прибігла до рушника. О, як добре лягти. Вона досі не помітила, що голова в неї боліла. А море й далі грало свою лагідну пісню: Бум-ш-ш-ш. Бум-ш-ш-ш.

Хтось поклав їй руку на плече. — Ромко? — Ні, то була мама.

— Але моя доня сплюшка! — зажартувала мама. — Така велика й заспала.

Леся встала й обтрисала рушник. Мама понюхала й покрутила носом:

— Чим ти себе тим разом насмарувала? Коли вже конче потребуєш парфуми, то не вживай якоїсь, що призначена для мужчин! Фе!

А ввечері Леся довідалася, що вранці Ромко згинув у мотоцикловому нещасливому випадку, помер ще поки довели його до шпиталю.

Чи то був сон?

Оксана Смеречук, 13 років, учениця Школи Укр-ва при Братській школі в Лідномбі біля Сіднею. Це її оповідання дістало третю нагороду на 3-му конкурсі молодечої творчості в серпні 1977-го року. Конкурс проголосив

Літературно-мист. клуб ім. Василя Симоненна в Мелборні

ОДИН ДЕНЬ У ЖИТТІ пл. розв. А. ЗАХАРКОВА

Я, пластун розвідувач Андрій Захарків, хочу описати один день у вишкільному таборі для юнаків і юначок на “Верховині” у Валії.

Рано, дуже рано, зарано, сплячі юнаки чують слабенький свисток і поклик гурткового “Вставання!” Кожний юнак повільно встає, вбирає вогні тенісівки і вилазить із шарта на велику площу, де виховник вже давно почав ранній прорух.

По митті, впорядкуванні шатер і молитві всі йдуть до кухні на сніданок. Більшість юнаків вже помітили, що єдина їжа, яку можна сяк-так їсти, це снідання. Тому всі пробують якнайбільше з’їсти.

Після снідання починаються гутірки. Ці гутірки можна дуже коротко описати: всі сплять, а один (дуже часто Слон) говорить. Цілий ранок відбуваються гутірки, поки “смачний обід” не перебиває це прекрасне передобіддя. Гутірки продовжуються після обіду тривають до підвечірка. Часом по підвечірку є спортові зайняття й гри та забави, як напр. “гниле яйце”.

Часто вечорами відбуваються ватри, на які кожний гурток мусить підготувати точку. Це означає знову роботу.

Так проминає цілий день, і напевно всі учасники будуть раді, коли вишкіл закінчиться і кожний з нас стане виховником.

Із одноднівки п. н. “3 усіх сторін”

Міжкрайового Вишколу
Юнацьких Виховників у Валії
Видано у грудні 1977 р.

До людини по допомогу

В одного чоловіка будинок на самісінкій околиці стоїть, в город спускається просто до річки. Якось літнього вечора після дощикуну розіслався над водою легенький туман. Вийшов господар надвір і бачить — щось по воді бредє чи пливе. Не розібрати здалеку — чи то кінь, чи корова. Він спустився городом, — аж тут на берег вийшла лосиха.

Почав підманювати її жмутком сіна, а вона від нього та й у воду. Чоловік кликав, кликав лосиху: не рушає ні до нього, ні від нього.

А він пішов до будинку. Іде й не озирається. Чує тільки — вода плюскотить. Може, лосиха бредє, а може, риба грає.

Зайшов на подвір'я, озирнувся, — лосиха до самого сарая дійшла. Тоді взяв налігач — таки хотів підманути лосиху та приручити її тим паче, що вона сама до людей тягнеться. Потихеньку, помаленьку, лагідно приговорюючи, підходить до тварини, а вона так само поволі відступає до води.

Цього разу забрів аж по коліно, води через халяви набрав, так його роз'ятрив мисливський запал — спіймати лосиху. А вона стоїть по черево у воді й не рухається. Але голови до людини повернула.

Махнув чоловік рукою і — чимдуж до оселі, бо холодно після дощу, а вода хлюпає в чоботях. Лосиха й собі нагору за ним.

Тут вийшла на ганок дружина, питає:

— Чого це ти бродиш?

— Та он лосиха заблукала. Я до неї, а вона в річку. Я до двору, а вона за мною. Оце

вже третій раз мене дурить. Дивись, ось зараз тут буде.

І правда, з-за сарая поволі з'явилася велика горбоноса голова, потім увесь тулуб — темний, на довгезелних світлих ногах.

— Знаєш що? Це ж матка з телям. Чи не сталося, бува, якої біди з ними? Відв'яжи човна та пливи на той берег.

— Що ти таке кажеш? Де це чувано, щоб дикий звір своє дитя людині довірив?!

— Поїдь, поїдь! Там таки щось скоїлося.

Чоловік узяв з-під сарая весла, запалив ліхтар і пішов до річки. Тварина у воду. Стоїть. Він відв'язав човна і відштовхнувся від берега. Лосиха попливла.

Чоловік поволі за твариною веслує. Ліхтар на човні світить і у великому оці лосихи віддзеркалюється. Хвилі тихенько плюскотять, хитають зарості білого латаття — улюбленої їжі лосів.

Чує, наче стогне хтось поблизу. Підняв ліхтаря — далі повибивані драти стирчать, поплутані, товсті. Згадав, — це ж кілька років тому задумали збудувати човнову станцію чи спортивну базу та й покинули чогось.

Зовсім мілко. Лосиха на повен зріст стала. За нею й чоловік побрів, ліхтарем світить.

Тварина до кущів аїру. А за кущами лосенятко — потрапило ногою в покручений дріт і не може звільнитися.

Чоловік однією рукою ліхтар тримає, другою намагається ногу витягнути. Ні. Міцно дротом прихопило. Лосиха підійшла. У потилицю важко сопе, носом теля підштовхує. До-

помагає.

Чоловік поставив ліхтаря на палю й заходився звільняти лосеня з пастки. Розігнув дріт, виплутав ногу. Залізом порізало, ніжка кровоточить. Обмацав — ціла!

Лосеня тремтиє, але не стогне, як раніше. Лосиха його мордою штовхнула, а воно поточилося, мало не впало, а з місця не рушило.

Чоловік узяв ліхтар і гейкнув на лосиху.
— Гей! Ану, гей звідсіля!

Лосиха підштовхнула ззаду лосеня, і воно поволі пошкунтильгало до берега.

Чоловік іде позаду з ліхтарем, щоб знову не заплутались тварини в дроті. На сухому лосиха почала вилизувати ніжку теляті, потім усього вилизала.

Чоловік став і дивиться, що буде далі. Лосеня посмоктало материнського молока й пішло слідом за матір'ю через луки до лісу.

А що викотився над чорним лісом повний місяць, то було видно, як звірі рухалися двома чорними цятками росяними луками, поки їх не накрила густа тінь чорного лісу...

Коли чоловік пригнав човна до свого берега — там його чекали жінка та сусіди.

— Ну що? Ну що там?!

— А що казати — будівельники як накрутили дріт на палі, так і полишили. Бідне лосеня й устряло туди ніжкою. Лець витягнув...
— відказав чоловік і заходився воду з чобіт виливати...

Юрій Логвин

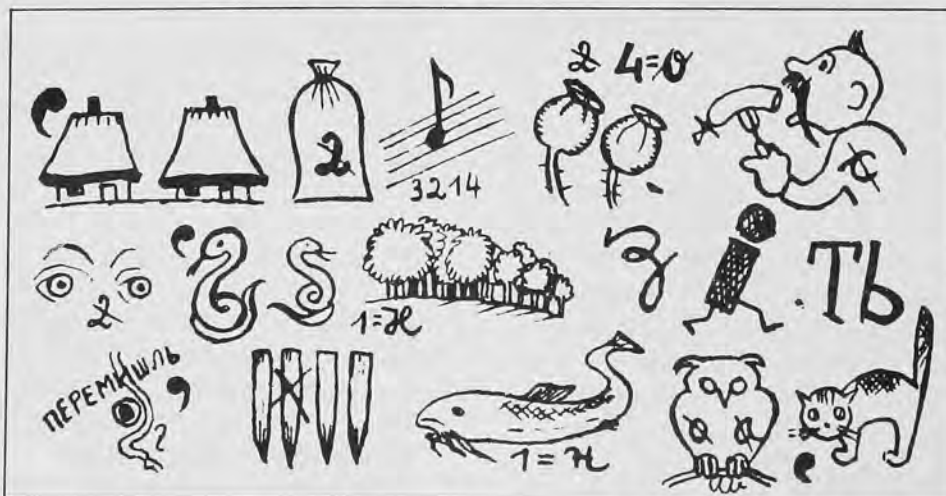
ЧИ ВИ СПОСТЕРЕЖЛИВИ?

Погляньте на ці два образки. Скільки різниць знайдете на них?

РЕБУС

Відчитайте слова із славної віршованої казки Івана Франка "Лис Микита".

ОКСАНА ДРАГАН-КРАВЦІВ

Це високе та відповідальне становище добула подруга Оксана своєю працею, знанням та журналістичними здібностями. Вона студіювала журналістику та закінчила її в 1962 році, після чого, діставши стипендію на студії східноєвропейської історії, перебувала довгий час в Європі та на поїздках до Середньої Азії і Африки. Відтак студіювала на Колумбійському університеті в Нью-Йорку, де здобула ступінь магістра політичних наук. Дальші подипломові студії на тему історії Америки із спеціальністю етнічних дослідів провела подруга Оксана на університетах в Міннеаполісі та Джон Гопкінса в Балтіморі. У той час молода журналістка працювала в редакції ньюйоркського журналу "Нюзвік", у редакції англomовного "Українського Тижденька" і допомагала при редакції Англomовної Української Енциклопедії.

Ред. Оксана Драган-Кравців пластувала від наймолодших років, а особливо в юнацтві, коли належала до славного та дуже активного в тому часі куреня УПЮ-ок ім. Олени Степанів в Джерзі Сіті. Після переходу до старшого пластування вступила до куреня УСП-ок "Перші Стежі" і брала участь в організуванні та проведенні перших таборів п. н. "Стежки культури". Вона і далі є членом Пласту та куреня УПС "Перші Стежі", хоча на пластування відповідальна праця не залишає багато часу. Пл. сен. Оксана Драган-Кравців є дочкою відомого редактора щоденника "Свобода" ред. А Драгана і дружиною пластуна Юрія Кравцева, сина поета-пластуна Богдана.

У лютому цього року Оксана Драган-Кравців була найменована на шефа Української

Служби "Голосу Америки" у Вашингтоні.

"Голос Америки" — це радіовисильня Інформаційної Агенції США, яка є частиною Державного Департаменту і завдання якої подавати вістки різними мовами, зокрема мовами народів, що належать до Советського Союзу. У советському відділі "Голосу Америки" подають вістки українською, російською, вірменською, грузинською та узбекською мовами.

Оксана Драган-Кравці працює в "Голосі Америки" вже від 1971 року, а в минулому році її іменовано редактором Української Служби "Голосу Америки" і заступником її шефа, редактора М. Терпака. Цього року з відходом ред. М. Терпака на вище становище вона стала шефом Української Служби.

ПРИЄДНАЙТЕ «Юнакові» в цьому році одного ПЕРЕДПЛАТНИКА!

АРКА ЗАХІД

це не лише модерна українська книгарня і крамниця гарних подарунків, але також справжній осередок обслуги українців Торонта й околиць.

- книжки, часописи і журнали;
- грамофонні пластинки, радіоприймачі, друкарські машинки;
- різьба, кераміка, картини, кришталі, порцеляна, полотна і нитки "ДМС" до вишивання, вишивки, жіночі хустини;
- великий вибір гарних дарунків на різні okazji;
- висилка пакунків в Україну.

ARKA WEST
2282 Bloor St. West
Toronto, Ont.
M6S 1N9, Canada
Telephone: 762-8751

- Продаємо "МІЙ ПЕРШИЙ СЛОВНИК", ціна \$6.00 з додатком коштів пересилки.
- БУКВАР МАРІЇ ДЕЙКО, ціна \$4.00 і кошти пересилки.

ТОРОНТО МАЄ ЩЕ ДВОХ ГЕТЬМАНСЬКИХ ПЛАСТУНІВ-СКОБІВ

Андрій
Малецький —
другий зліва

Андрій Лебедь —
третій зліва

АНДРІЙ МАЛЕЦЬКИЙ

Андрій почав своє пластування в 1965 році, коли вступив до новацтва. В юнацтві належав до молодого куреня так, що вже в 13 і ½ року був членом найстаршого гуртка 15-го Куреня УПЮ-ів ім. Івана Чмоли.

Від того часу до кінця юнакування він виконував різні завдання в курінному проводі. Одночасно він був впорядником-братчиком на новацьких таборах і в станиці Торонто. Перейшов вишкіл і вже є юнацьким впорядником. Замість перейти до старшого пластуництва якнайскоріше, Андрій wraz із своїм гуртком вирішили залишитися ще в юнацтві, щоб стояти у проводі свого куреня, якому грозило розв'язання через малу кількість членів.

У 1976 році Андрій Малецький був комендантом Свята Весни Станиці Торонто, в якому брали також участь юнаки й юначки з Гамілтону і Ст. Кетрінс — разом 250 учасників. Це було останнє завдання Андрія в юнацтві, і на тому таки святі на кінцевій ватрі Андрій вийшов з рядів юнацтва та вступив у старше пластуництво.

Вліті 1977 року на з'їзді "Скобиного Круга" він був іменований Гетьманським Пластуном Скобом.

АНДРІЙ ЛЕБЕДЬ

Андрій Лебедь після чотирьох років новакування вступив у ряди УПЮ-ів, а його першим впорядником був ст. пл. Богдан Колос. Пластову присягу він склав вліті 1971 р. і відбув вишкіл юнацьких провідників, як також інші табори. Восени того року він став членом новозаснованого гуртка "Тигр", а відтак курінним 15-го Куреня УПЮ-ів ім. Івана Чмоли. Він допоміг зорганізувати курінний табір перед ЮМПЗ у 1972 році і за це одержав 3-тє юнацьке відзначення. Здобув також 2-ге місце на конкурсі на відзнаку 25-річчя Пластової Станиці в Торонті.

Вліті 1975 року він відбув Кадру Виховників і тоді почав виховну працю з юнацтвом. У листопаді того ж року був він іменований пластуном-скобом.

У 1976 році він допоміг зорганізувати і провести Свято Весни Пластової Станиці в Торонті, на якому одержав 2-ге юнацьке відзначення за виховну працю. У тому році відбув теж "Лісову Школу" та одержав 3-тє старшопластунське відзначення.

Вліті 1977 року він був wraz із Андрієм Малецьким іменований Гетьманським Пластуном Скобом на з'їзді "Скобиного Круга".

З ФРАНКОВОЇ КРИНИЦІ

* * *

В сам гас, коли неправда люта
Найперше голову здійма,
В сам гас, коли народні пута
Найдужче тиснуть, і закута
Народня мисль мовчить німа,
Довкола найтемніша тьма,

Надії й просвітку нема —
В той гас якраз ви не теряйте
Надії й твердо тєе знайте,
Що в груз розсиплється тюрма,
Неправді й злу не потурайте,
В зневірі рук не покладайте,
І ви увільнитесь з ярма.

Церква Св. Володимира Великого в Парижі

До нечисленних наших пам'яток в Парижі належить церква св. Володимира Великого. Її знайдемо в самому центрі міста, на розі бульвару Ст. Жермен і вулиці де Сен-Пар.

Царські Ворота — частина інонастасу в катедрі
Св. Володимира в Парині
Мистець — Омелян Мазурик

Перед нею городчик, який завдяки старанням української громади в Парижі від 1969 р. називається площею Тараса Шевченка. Ця церква належить до найстаріших церков у Парижі. Її початки сягають XII ст. З початком XVII ст. Марія де Медічі подарувала церкву, яка в той час називалася церквою св. Петра, чинові Божих Братів св. Івана. Брати побіч церкви збудували шпиталь Милосердя (Шаріте), а церква стала його частиною. Тут містився медичний факультет Сорбонського університету.

Церква св. Володимира має історичне значення для нас — українців. Вона пов'язана зі смертю Головного Отамана Симона Петлюри, якого — важко пораненого з рук большевицького агента Шварцбарта 25 травня 1926 року — принесено сюди. У той час там, де сьогодні є церква, була конференційна зала лікарів і професорів медичного факультету, а в місці, де сьогодні є образ св. Симона, зроблено операцію, і тут Симон Петлюра помер.

Св. п. Симона Петлюру поховано на цвинтарі Монпарнас. До 1942 року українська громада в Парижі не мала духовного осередку, а щоб служити Богослуження, послуговувалася французькими каплицями. Для українців католиків створено тільки релігійну місію.

Від 1945 р. в Парижі є церква св. Володимира Великого, а від 1961 р. Апостольська столиця заснувала Екзархат для українців католиків у Франції під проводом преосв. Кир В. Маланчука ЧНІ, і від того часу ця церква стала катедральним храмом. У церкві є образи знаних українських мистців М. Кричевського, Яблонського, О. Мазурика та інших. До цінностей належить ручно виготовлена золотими нитками плащаниця з Почаєва, яка має 150 років.

У Парижі є також українська православна церква св. Симона, а в будинку, де вона приміщена, є й бібліотека ім. Симона Петлюри. Бібліотека має цінну збірку книжок та рідкісні газетні матеріали. Всі ці українські культурні установи в Парижі повинні бути місцем обов'язкових відвідин українців, які бувають у Парижі, а головню нас — пластунів.

На жаль, у Парижі українських пам'яток не багато, хоч тут жили і творили українці. Тут жила знана малярка Марія Башкірцева. Незабутнім у Парижі залишився славний скульптор О. Архипенко та відомі мистці Грищенко, В. Хмелюк. Недалеко від Парижа живе мистець Мазурик, а Любомир Гуцалюк майже кожного року влаштовує свої вистави в Парижі, де й частково перебуває.

Подруга Слава

Манітобськими дорогами по Євшан-зілля

(Із щоденника пластунки)

Після нічної серпневої грозовиці і дощу з градом, ще “на-зорі” вирушило нас чотири з Кемп Мортон у Манітобі, де ми таборували, манітобським шляхом шукати відповідної “траси” для маршру наших юначок.

На мапі знайшли ми без труда місцевість “Ярослав”, зазначену 5-ма цятками. По годинах маршру та їзди “на палець” ми дійшли вкінці до місця, — де згідно з мапою — повинен бути Ярослав. Ідемо польовою дорогою і, дійшовши допершої хатини, починаємо дискутувати над її стилем, — український чи може якийсь чужоземний. Дискусії так і не закінчили, бо побачили внизу від дороги низеньку постать у сірячині. Мимоволі прийшов нам на думку Дід Ох, так несподівано виріс він перед, нами наче із землі.

Дідусь підходить до нас і вітає по-англійськи. Але ще заки ми відповіли на привітання, він попередив: — Говоріть по-нашому, бо я інакше не розумію! Почавши з ним розмову, з полегшою стверджуємо, що ми вже таки в Ярославі. Засипуємо дідуса градом питань про село, про населення, пошту і п. ін. Він розповідає нам про селян, про родинні зв'язки між мешканцями тієї чи іншої хати, що кожен робить, і нарешті починає дивуватись, чому це все нас так цікавить. Пояснюємо, що Ярослав — це українська назва, що на Україні є теж місто Ярослав.

“На Україні? — підхоплює дідусь. — А ви знаєте, що це Україна?” І не даючи нам відповісти, говорить: “Ні, не знаєте! А я вам скажу, щоб ви і всі люди знали, щоб цілий світ знав, що Україна — країна Чорного моря, країна на кордоні, і тому вона називається так. А поляки таку назву мають, бо вони на полі працюють” і т. д.

Ми збентежені. Питаємося про церкву. “Є!” каже. — Питаємося, яка. “Яка? Таж наша — слов'янська!” Ми вже далі не розпитуємо. “Ідіть, — каже дідусь, — помоліться! Але щиро моліться, бо тільки тоді Бог вислухає!” Дякуємо за інформації і відходимо. Дивлячись на нас в одностроях та з наплечниками, дідусь зтирає руки, радіє і кричить за нами: “Ех, козаки, козаки!”

Пройшовши селом — скручуємо поза церквою на південь і знаходимо “пошту”. Це — маленька дерев'яна хатина з городцем навколо й обсаджена кількома деревами. Живе там двоє стареньких людей із дорослим сином. Спочатку вони ставляться до нас досить холодно (може тому, що ми в одностроях з наплечниками і без авта!), але поволі розбалакуються. Просимо, щоб оштемплювали нам печаткою з написом “Ярослав” приготівані і заадресовані до нас самих же і до наших знайомих листи. Після довгих розшуків між старими листами і паперами дідусь знаходить печатку. Виконавши наше прохання, пояснює нам, що пошта приходить до Ярослава тільки що два тижні, що взагалі мало листів і що незабаром напевно зліквідують поштовий уряд у Ярославі.

Сонце скотилося вже з полудня, ми починаємо відчувати голод і спрагу і мріємо про свіже фермерське молоко та про печений хлібець. А тим часом наші господарі розговорилися: розповідають про свою рідню, про свою дочку в Торонті, виводять цілий свій родовід. Розповідають, що як приїхали сюди перед 45 роками, то були тут тільки густі ліси, що довго-довго мусіли важко працювати, щоб їх вирубати, завести тут людські оселі.

Дивлячись на них, слухаючи їхньої розмови, дивуємося їхній силі і їхньому завзяттю. На хвилину забуваємо, що це ми в Манітобі, в Канаді. І коли бабуня вийшла, щоб нас чимось погостити, ми уявили собі на мить — домашній хліб, молоко, але наші мрії геть розвіялись, коли бабуня принесла нам на підносі пляшки з кока-колею та крамничні тістечка. А вже здавалося нам, що ми дома в Рідному Краю...

На другий день ми відвідали з усіма учасниками нашого табору 100-відсоткове українське село, хоч і не з українською назвою Поплерфілд. На вулицях зустріли ми наших селян, таких інколи, як на малюнках Ека, дітей, що бавилися в поросі, і ту саму гостинність, що дома. Тільки хати тут модерніші і де-не-де прозвучить англійська мова. В чи-

тальні — Шевченко і Франко на стіні. Прикро вражає тільки те, що під віросповідним оглядом село поділене.

Побувши між селянами, ми оглянули пам'ятник українським піонерам, збудований КУК-ом 1951 року. Перед пам'ятником фотографувалися. Коли фотографувалися, почула я дивний якийсь запах — запахло чимось та-

ким рідним, аж у середині защеміло. Схилилася, зриваю це дивне зілля, приглядаюся — це ж полин, оте наше "євшан-зілля". Невисловлене почуття сповнило мене та й радість, що мандруючи далекими манітобськими дорогами, я знайшла далекий спогад України.

Л-ка з "Х"

"Молоде життя" 1957

"ВОГНІ САМОСТІЙНОЇ УКРАЇНИ — Розмови з молодими"

Нова книжка Романа Рахманного, оформлення Мирона Левицького, видання Пластової Станиці в Монреалі, стор. 185, Монреал 1977.

У книжці порушені теми, необхідні для кожного, хто шукає відповідей на основні проблеми українського життя у світі. Теми, які тривожать і молодь, і батьків, і проповідників нашого громадського життя.

Зміст книжки одягнений у легку форму діалогів чи монологів, зосереджених на основних напрямних праці Пласту, Сум-у та ОДУ-М-у, головним чином на глибоких міркуваннях про:

- повноцінність української людини у світі,
- важливість святкування Актів 22 Січня,
- суть битви під Крутами,
- український державницький дороговказ,
- культуру і збереження українського народу як підмету у сучасному світі,
- необхідність правильної дії української молоді в діаспорі для України,
- відношення української справи до людства,
- українську молодь і марксизм.

Окремий розділ книжки розглядає зв'язок нашої молоді з сучасною Україною.

Усі розмови з молодими автор спрямовує на усвідомлення сучасних потреб українського народу й потреб самого молодого покоління в діаспорі. Молодь з усіх молодечих організацій в діаспорі автор об'єднує ідейною спільністю, спільним завданням — "творити у світі українську присутність" та розбудовувати українську націю". При цьому автор наголо-

шує цінність вкладу української молоді в діяспорі в українське громадське життя.

Зорганізована молодь повинна основно проаналізувати зміст книжки, познайомити з ним якнайширші кола молоді, щоб допомогти їй визнаватись у складностях свого життя в діаспорі.

Ціна книжки: 3.50 дол. Прибуток з продажу приначений на допомогу політичним в'язням.

Замовлення на книжку надсилати:

Plastova Stanycia

3355 Dundurand St.

Montreal, Que. H1X 1M7

Пластова Станиця в Монреалі зробила дуже корисне діло виданням цієї книжки. Юнацтво і старше пластунство вдячне за книжку Авторів — своєму приятелеві і Проводові станиці.

Т. Г.

НЕЗДОЛАННИЙ ДУХ

Це "незвичайний альбом, який вперше представляється в історії мистецтва й літератури; авторами творів, опублікованих у цьому альбомі, є українські жінки-політв'язні в СРСР, які відбували або й далі відбувають терміни ув'язнення в концтаборах ч. 3 біля Барашева в Мордовії (СРСР)".

Так починається передмова до книжки, про яку майже всі чули. Це твори людей, у яких живе нездоланий дух. Їм заборонено творити, забрано всі матеріали, а ці відважні, винахідливі люди творять далі, наражаючись на небезпеку.

Вишивку виконують у концтаборі чи у в'язниці, також пишуть вірші, протести.

У цій книжці є чудові вірші Ірини Сенік та Ірини Стасів-Калинець. Також є фотознімки мальовничих і мистецьки виконаних вишивок та килимів. Ці вишивки дуже символічні: кожний хрестик означає щось. Ця книжка дуже повчаюча, впливає на почуття гордості, що в нашій народі є такі віддані люди. У цій

книжці є також уривки з листів та біографії українських жінок, які страждали або й ще страждають за свої ідеали. Кожний свідомий українець повинен прочитати цю книжку і замислитися над ідеями поданими у творах, над любов'ю авторок до народу і краси.

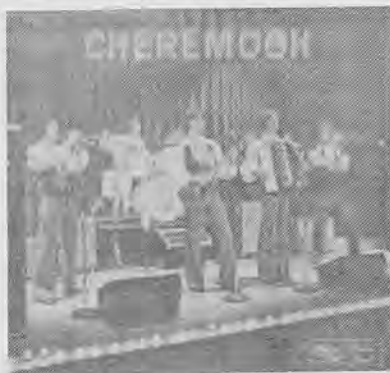
Таня Дичок, учениця V курсу
Свято-Миколаївських Курсів Українізнавства
у Торонті

ЧИ ЗНАЄТЕ ТУ ПЛАТІВКУ?

ЧЕРЕМОШ

За останніх вісім років створилося багато вокально-інструментальних ансамблів у Монреалі. Деякі з них, як наприклад "Рущничок", "Сини степів", "Зоря", вже добре знані, але крім них також вибиваються інші ансамблі на полі української легкої музики.

І ось "Черемош", який існує від 1972 року, недавно випустив свою першу платівку. Ансамбль складається з п'ятьох музикантів: Роман Свобода — акордіоніст, Данило Кука — мандоліна, трубка, Петро Кука — гітара, трубка, баг-гітара, Петро Кардаш — мандоліна, трубка, бас-гітара, Рик Мароні — бубни. Всі молоді хлопці у віці 20 до 23 років.

Більшість пісень на платівці — це знані народні пісні ("Мав я раз дівчиноньку", "Заграй ти, цигане "Закувала зозуленька") а одна ("Чар любови") композиція членів ансамблю (слова — Р. Свобода, музика — П. Кука).

Слухаючи платівку, відразу можна відчувати, що "Черемош" вклав у неї дуже багато труду. Кожна пісня дуже старанно і чисто виконана. Музиканти зіграні і зіспівані. Нема на платівці жадних технічних похибок, ані в грі музикантів, ані в самому продукуванні платівки. Кожна пригравка, кожна стрічка чітко відіграна і старанно випрацьована.

Всеж таки, платівка має декілька недо-

тягнень. Передусім, за винятком одної пісні ("Чар любови"), всі пісні виконані в тонації д-моль або в паралельній тонації ф-дур. Постійне вживання тої самої тонації дає платівці дуже монотонний настрій. Крім того, опрацювання самих пісень нескладне і бракує йому різноманітності.

Гра музикантів не має спонтанності. Бракує імпровізації та оригінальності. Все відігране точно за пляном, без жадного відхилення. Єдиний виняток — це гітарове сольо в пісні "Чар любови", але це замало, щоб дати потрібну різноманітність. Навіть у співі не відчувлось молодечого запалу чи життєрадісності, хоч технічно він добрий.

На мою думку, ансамбль "Черемош" потребує більше відчуття та динаміки, тим більше, що є на кому взоруватись в сьогоdnішніх часах, бо маємо змогу послухати багато різних цікавих ансамблів із США чи Канади.

ст. пл. Олесь Кузишин

* * *

З ФРАНКОВОЇ КРИНИЦІ

*Я з тої раси, що карку не гне,
Глядять життю і смерті в оці сміло,
Що любить бій, що просто, грімко йде
На визнагене їй судьбою діло.*

**

*Проти рожна перти,
Проти хвиль плисти,
Сміло аж до смерти
Хрест важкий нести!*

**

*Або смерть, або побіда! —
Це наш оклик бойовий!
Треба твердо в бою нам стояти,
Не лякатись, що впає перший ряд!
Хог по трупах наперед ступати,
Ні на крок не вертатися взад.*

**

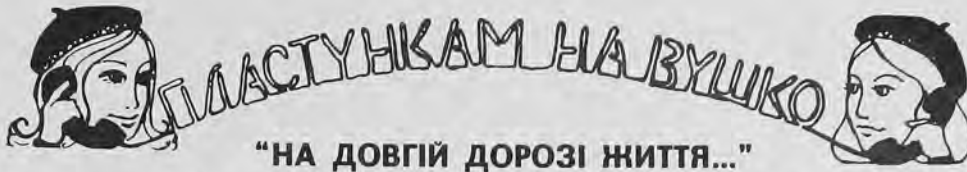
*Угись, щоб був ти сильним мужем,
Як засвітає день новий!
Угись, щоб в ряд став ти готтовим,
Як крик роздасться бойовий!*

**

*Нині вгися побіджати,
Завтра певно побідши.*

**

*...зброю куй,
Ум гостри, насталою волю,
Лиш воюй, а не тоскуй!*

"НА ДОВГІЙ ДОРОЗІ ЖИТТЯ..."

**(Як писати побажання з приводу вінчання,
закінчення студій ітп.)**

Місяць травень-червень — це час, коли звичайно багато з Вас має серед друзів, знайомих чи в родині таких, які або "грабують" зі середньої школи, з університету, або вінчаються чи заручуються.

Ви напевно нетерпеливо чекаєте на такі нагоди, бо це зв'язане з приємними, радісними переживаннями, з забавами і прийняттями. Звичайно, найкраще, коли Ви запрошені на таке свято, але не один раз трапляється і таке, що Вам прийдеться з такої нагоди писати листа з побажаннями. А це завжди для Вас найважче, і тому Ви відкладаєте такого листа з дня на день, не знаючи, яких дібрати слів і як такі побажання на письмі скласти.

Тому, Дорогі Подруги, хочу Вам сьогодні дещо порадити, як це робити.

Перш усього деякі правила, які водяться в нашому світі:

1. Вистерігайтеся посилати "готові", надруковані побажання на картках. Коли вже це робите, вибирайте карточки гарні, спокійні, без позолочених чи посріблених літер або рисунку і з коротким текстом. Допишіть принаймні два-три слова рукою, а не давайте лише свого підпису.

2. Якщо Ви запрошені на градацію чи весілля і даєте подарок, добре прикріпіть до нього карточку з виразним своїм підписом, щоб обдаровані знали, кому мають подякувати. Писати тоді побажань не треба, тому що складаєте їх особисто.

3. Коли пишете побажання з приводу вінчання, перед тим днем пишете до молодої або молодого, кого з них знаєте, або коли знаєте обоїх, тоді висилаєте листа до молодої, на її адресу, а в заголовку звертаєтеся до обоїх: "Дорогі Олю і Ромку!"

4. Якщо пишете побажання листовні на день вінчання або вже після нього, тоді мусите адресувати до обоїх молодих, байдуже, чи знаєте їх обоїх, чи ні, а тоді в заголовку листа звертаєтеся до того, кого знаєте. У змісті однак треба так писати, щоб побажання були для обоїх молодих.

А тепер кілька прикладів, як писати:

1. Побажання товарищі на закінчення середньої школи (градуація з "гай скул")

Дорога Марусю!

З нагоди закінчення одної частини Твого життя сердечно Тобі гратуюю і міцно Тебе цілую.

Бажаю Тобі багато успіхів у дальших студіях, а передусім вдоволення з вибору нової школи і нових зацікавлень.

Сподіваюся, що ми будемо й далі зустрічатися і тримати зі собою зв'язок!

Вітаю Тебе,

Твоя Оля

2. До знайомого, що закінчив "каледж" або університет:

Дорогий Влодку!

Сердечно вітаю Тебе з нагоди закінчення студій. Напевно мусиш мати велике вдоволення, що вдалося Тобі це так швидко і добре зробити.

Хай Твої дальші життєві пляни проходять Тобі так гарно і без проблем, як дотепер, і хай дадуть Тобі радість і внутрішнє вдоволення.

Щирий привіт

Ляля

3. До далекої родички з приводу її вінчання:

Дорога Лесю!

Дуже втішилася я вісткою, що Ти виходиш заміж за Зенка. Бажаю Вам обоїм, а особливо Тобі, багато радості, щастя і сповнення всіх Твоїх мрій на цій новій, незнаній дорозі життя!

Дай Боже, щоб Ти не мала перешкод на цій дорозі й щоб Ваша любов давала Вам силу до всього, що доля Вам принесе!

Щасти Вам Боже!

Цілую Тебе

Маруся

4. До подруги виховниці, з приводу її вінчання:

Дорога Подруго!

У цей великий такий важливий день у

Вашому житті прийміть, прошу, від мене найширші побажання всього добра і багато щастя!

Думаю про Вас і про те, як багато радості й сміху вміли Ви приносити на наші сходи й мандрівки.

Дай Боже, щоб у цій новій, такій іншій ніж наша мандрівці, яка тепер перед Вами, ця радість далі була у Вас і щоб Ви, як у пластовій грі, з усміхом приймали всі майбутні труднощі та перешкоди життя.

Скоб!

Мотря З...

(треба подати повне прізвище)

5. До двоє старших пластунів із станиці, які заручилися:

Дорогі Друзі!

Сердечно поздоровляю Вас з приводу Ваших заручин і дуже радію, що постане ще одна пластова родина.

Бажаю Вам, щоб ця Ваша спільна дорога, яку щойно розпочинаєте, стелилася Вам просто і без перешкод і щоб на ній завжди світило Вам сонце.

Ми всі у станиці віримо, що Ви, при всіх приготуваннях до спільного життя, а також і пізніше знайдете час і охоту далі пластувати, а передусім допомогти молодшим знайти у пластовому колі таке вдовolenня і такі гарні переживання, які Ви самі маєте!

Скоб!

Стефа Р...

(треба подати повне прізвище)

У свято весни

Ми зустрічали весну, що прийшла до нас по довгих місяцях очікування: ясна, могутня, повна ніжності, краси й розмаху. Ми прийшли поклонитись красі і молодості і скласти чолобитню св. Юрієві, білому лицареві, що погорджував спокусливою матерією і оголосив безпощадний бій злу, і не спочив, доки не розгорнув переможного прапора на знак всемогутності ідеї.

Догоряла святочна ватра, а в серці звучали ще слова провідника, що обіцявав вірність ідеї.

Розпочались тепер змагання, де кожний мав довести, що він зуміє виконати. Чи в нього загартовані м'язи, чи бистра думка, чи око орлине, чи воля тверда, як сталь.

Дівчата збирались трійками окремо до теренової вправи. Завдання було: перейти чотири пункти, означені на мапі, і якнайскоріше повернутися назад до табору. На кожному пункті стояла стійка, що перевірювала змагання і нотувала час.

Ірка, Дарка і я були в останній трійці. Ірка нас вела. Ще перед стартом ми зібралися на розмову і ухвалили, щоб за всяку ціну дійти перші. Ірка морщила свої чорні брови і рішучим, повним запалом голосом наказувала: "Кожна мусить виявити максимум своєї спроможності. Треба здобутись на таке зусилля, якого ми ще досі не знали. Це мусить бути велика перемога". Оглянули ще раз мапу, перевірили компас і на сигнал чергової полетіли в зелений простір, навперейми з вітром, назустріч золотому сонцю.

Ірка позирала на мапу, вказувала напрям, і ми летіли, ледве ногами торкаючи землі. Зразу бігли вузьенькою стежкою. Перед нашими очима мигали й утікали гайки, дерева, квітучі поляни. Відтак треба було підкрататись під гору. Перед собою ми побачили попередню трійку. Ідемо за ними, але стараємося, щоб вони нас не помітили. Ступаємо тихо, вминаємо сухе рісця, щоб не тріщало, ховаємось за зелені кущі. Очі, слух, і воля в напруженні. Бачимо, як попередня трійка скручує вбік. Робимо раду, всі схилиємось над мапою і ухвалюємо, що наші попередниці пішли зле, що ми йдемо у вибраному напрямку. Незабаром переконуємось, що не помилились. До нас усміхається під горою перший контрольний пункт. Є ним Ася. Не маємо часу на розмови. Орієнтуємо мапу і біжимо далі. Питаємо тільки Асю, чи добре йдемо? Вона усміхається. Їй не можна нічого говорити. Але по її очах бачимо, що все в порядку. Маємо легку дорогу, треба бігти до другого пункту — просто вузьенькою серпентиною. Минаємо згодом другий пункт, і стійковий Юрко вгощає нас цукерками. Усміхаємось до нього і далі в дорогу. Перед нами клоняться молоді, зелені жита, пільні доріжки, квітки моргають до нас і хочуть змилити нас. Не даємось. Не розмовляємо, лиш пристаємо на роздоріжжях, орієнтуємо мапу. Ірка не дозволяє довго дискутувати, а вказує бігти. Ноги починають потрохи тяжіти, але ніхто не признається. Не знаємо слова "не можна". Ми мусимо бігти, ми мусимо бути перші, синя даль нас кличе,

вітер сам нас несе. Хочемо щораз більших перешкод, щораз більшого простору. Хочемо домогтися чогось надзвичайного, на щоках виступили рум'янці. Ірка нас потішає: "Легко бігти, лиш треба робити великі кроки і бігти швидким рівномірним темпом. Тоді не почуватиметься жадної втоми". Ми захоплені її словами і признаємо їй рацію. Третя стійкова остерігає нас, що дорога від третього до четвертого і останнього пункту дуже тяжка. І справді. Продираємось крізь густі кущі ліщини, гіллячки драпають нас, не пускають. Глузуємо з них і просто, впевнено у вибраному напрямку йдемо вперед. Минаємо два озера й мочарі. А навіть дозволяємо собі гукнути на пастуха, що пасе корови: "Гей хлопче, чи сюди дорога до Піскової поляни?" — "Сюди, сюди, добре йдете", — відповідає він.

Обережно, швидко зближаємось до останнього пункту. Ледве його відшукали. Це Остап, що розбив шатро і сидить задуманий над книжкою, мов за добрих часів. Він дуже втішився, що ми прийшли його розрадити і збудити з меланхолійної задуми, бо не мав щастя до змагунок, ми були третьою трійкою, яка його віднайшла. Він почав з нами жартувати й оповідати пригоди попередніх змагунок, але ми не хотіли його слухати, хоч які ми були цікаві. Тепер вертались ми вже просто до табору. Бігли горбком, краєм лісу, по другім боці розпростерлося багно, треба було бігти обережно. Один незручний крок, і можна бу-

ло впасти в багно. Ноги тяжіли, мов колоди, але Ірка нас потішала: "Уявім собі, що ми щойно стартуємо — тепер мусимо довести, чого ми варті. Сильну волю має той, хто перемагає себе тоді, коли вже, здавалось би, умилює з втоми."

У половині дороги ми ще прискіпили темп. Запал і охота несли нас до перемоги. Ось вбігаємо вже до табору. Таборовички й таборовики вітають нас гучним "Слава". Стаємо всі в ряд і з радістю слухаємо, як провідник оголошує, що наша трійка взяла перше місце.

Зірка
"Дорога"

Орися Яхневич

МАТЕРЯМ

Матері, матері, матері,
Ви за нас не сивійте в тривозі,
Не журіться за нас на зорі,
Коли ми забарились в дорозі.
Ми не діти уже. А тому
Нас учити, як жити, — не треба.
Ми скоряємо час і пітьму,
Шлях нас кличе вперед і до неба!
Нам найвищі вершини — долать
І не падать ніде на коліна.
Ми — століття двадцятого рать,
Кличе нас до звитяг Батьківщина.
Матері, матері, матері...
Ми теплом вашим щедрим зігріті,
І за нами, як сяйво зорі,
Ваші очі зорять сумовиті.

ЦВІТУТЬ КАШТАНИ

Пройшли перші травневі дощі, і розгорнулося тендітне листя каштанів, а над малесенькими пірамідками звелися пуп'яшки майбутнього цвіту.

Чудовий вигляд мають вулиці столиці Києва, прикрашені весняною зеленню дерев. Але найпрекрасніші її парки і сквери під час цвітіння каштанів.

З кожним днем зеленішають і густішають крони дерев. І ось, нарешті, на тлі їхньої соковитої зелені спалахує білими пірамідками цвіття. Наче свічки на ялинках, горить вечорами у світлі вуличних ліхтарів каштановий цвіт.

Радісною усмішкою цвіту йде травень по українській землі. Дніпрові хвилі б'ються об гранітну набережну... А в тихі місячні ночі у воді відзеркалюються розквітлі крони.

Знову цвітуть каштани.

Володимир Пархоменко
"Серед рідної природи"

СВІТОВА АТОМОВА ВІЙНА!

**"Шпіони! Таємні агенти! Повстання України!
Знищення російської імперії! Полети
у всесвіт!...."**

Ні, юні друзі, це не заголовки завтрашніх газет; це тільки теми деяких дуже цікавих українських книжок. Очевидно, вас не дуже цікавить українська література. Ви скептично дивитеся на всі українські книжки. Чому? Бо вас примушують їх читати. Подруге, ви слабо читаете по-українськи, тож і не читаете українських книжок. Потрете, українські книжки не є в моді, і думаєте, що ваші товариші сміятимуться з вас. Але зробіть маленьке зусилля. Введіть їх у моду та прочитайте бодай кілька книжок. Розуміється, що вас буде виводити з рівноваги те, що читаете по-малу. Не журіться; чим більше будете читати, тим скоріше прочитане буде вам зрозуміле і цікаве.

Почніть книжкою "Таємний фронт" Степана Любомирського. Це повість шпіонажі, про одного українського агента, що мститься за смерть свого брата, якого вбили члени советської амбасад в Парижі. Історія повна т. з. "суспенс"-у та різних таємниць. Автор зовсім не жалує слів, щоб реалістично описати різні сцени. Взагалі всі книжки Любомирського написані дуже цікавим стилем. Кожний розділ кінчається якимсь новим випадком, що заохочує читача продовжувати читання. Наприклад, я прочитав книжку за один вечір. Я не мав досить сильної волі, щоб відкласти книжку на пізніше.

Якщо закінчите цю книжку, наслідуючи мене, за один вечір, наступного дня побіжіть до найближчої книгарні та купіть три томи книжки "Між славою і смертю" того самого автора. Знаю, що слова "три томи" вас автоматично відохочують від дальшого читання,

але відразу пригадаєте собі, з яким захопленням ви читали "Таємний фронт", тож і зразу починайте читати книжку.

"...Друга світова війна щойно закінчилася. Советський Союз є на межі відкриття атомової бомби. Генераліссимус (вождь СССР) плянує виповісти війну цілому світові, коли буде мати таємницю атома у своїх руках. Про це довідується один український агент Лондону та їде в СССР..." Далі ви самі вже прочитаете.

Думаєте, що я забув про любителів фантастичних ("саєнс-фікшен") історій? Ні, помиляєтеся; я не забув. Отже раджу вам побігти до тої самої української книгарні, чемно привітатися з власником і купити книжку "К-7" Юрія Тиса. Акція діється десь спочатком двадцять першого століття. Український учений, і одночасно магнат, винайшов новий первень "К-7". Що він з ним зробить? Це все написане в книжці.

Заки закінчите ті три книжки, правдоподібно появиться наступне число "Юнака"-а, в якому довідаєтеся про інші дуже цікаві книжки.

СКОБ!

пл. розв. Юрко Мончак

Книжки "Таємний Фонт" і "Між славою і смертю" можете, можливо, купити у видавництві "Дніпрова Хвиля".

Адреса:

Dniprowa Chwyla
München 26, Schliessfach 32,
Germany

Якщо ваша книгарня не має книжки "К-7", то можете її замовити в Українській Книгарні в Едмонтоні.

Адреса:

Ukrainian Bookstore
P. O. Box 1640 — 10207, 97 St.
Edmonton, Alberta
T5J 2N9

Пластун є ошадний...
=(4-та точка пластового Закону)
...добре також коли щадить в українській установі
нагоду до того дає: Кредитівка "Самопоміч"
558 Summit Ave., Jersey City, N.J. 07303

Звідкіля ваше ім'я?

Від редакції: Продовжуємо пояснення до популярних імен, яке ми розпочали у лютневому числі.

ЗИНОВІЙ. Гетьман Хмельницький увійшов у нашу історію під ім'ям Богдан. Тим часом в усіх церковних документах, у різних джерелах його називають так, як він був охрещений — Зиновієм. Ім'я Богдан церква вважала неофіційним. Зиновій — це грецьке слово, походить від відомого ймення мітичного бога Олімпу — Зевеса. Уважають, що ім'я Зиновій утворене з двох коренів: Зевес і біос (життя). Можна його перекласти приблизно як "життя дане Зевесом (богом)", отже щось подібне на того ж таки Богдана (Богом даний).

ЗОЯ. Гарне і поширене жіноче ім'я. Зоя має багато споріднених в науці термінів, як напр. зоологія, зоотемія, зоопарк ітп. Для всіх спільним є корінь зоо (від грецького слова зое — життя — чи зоон — тварина).

ІВАН Уперше подібним іменем називали своїх синів жиди. Воно звучало в давній Юдеї як Іогана, що у вільному перекладі можна пояснити як Божа милість, благодать, дарунок.

ІГОР Це ім'я принесли зі собою варяги зі Скандинавії. Воно складається з двох частин: інг (молодий, юний) та вар (сила, військова сила). Скандинавське "Інгвар" закони слов'янської мови поволі переломили на Ігор — ім'я, що досить тепер популярне і в перекладі приблизно означає молодий воїн.

КАТЕРИНА. Ім'я, що колись "належало" до царських імен, примандрувало до нас із давньої Греції: "Катарос" по-грецькому означає чистий, непорочний, навіть святий.

КИЛИНА. Поетичне українське ім'я Калина свого часу допомогло популярності імені Килина. Обидва з часом уподібнилися так, що їх не раз замінюють одне одним. Але Килина має інший "родовід". По-латинському називають орла — аквіла, орлицю — аквіліна. Ім'я Аквіліна вже в часи прийняття християнства над Дніпром було популярним. Зрідом його спростили до форми Килина, в якій залишилося воно досі.

КЛИМ. Клеменс, клементіс у латинській мові рівнозначне з українським милостивий, лагідний, вибачливий. Воно примандрувало до нас з Візантії, як Климент, а з того і зробили скорочення: Клим.

ЛІДА. Погляньте на карту давньої Греції чи пізніше Візантії, і ви знайдете там країну, що

має назву Лідія. Вона простягалася на півострові Мала Азія. Мешканці Лідії називалися лідіанами, що згодом перейшло на ім'я Ліда.

ЛУКА, ЛУКІЯ. Слово люкс — латинське. У перекладі українською мовою воно означає світло. Це слово стало основою багатьох інших імен. З нього утворилося насамперед ім'я Лукіян, а згодом Лука, Лукаш, Лук'ян і жіноче Лукія.

МАКСИМ. Максимус по-латинському означає найбільший. Саме це слово стало ім'ям Максим. Це ім'я носило багато славних українців, як напр. Кривоніс, Залізник або поет Рильський.

МАЛАНКА. Ім'я походить від грецького меланос (чорний). Слово меланхолія має в собі також це слово.

МАРІЯ. Місцем народження Марії є також земля давньої Юдеї. Дівчаток, які годували там міських голубів, називали Маріям. Це слово по-жидівськи означало: піднесена, плачлива. Дехто перекладає його: вищість, перевага.

МИКОЛА. Ім'я Микола та всі його іншомовні друзі виростили з кореня грецьких слів: ніке — перемога, лаос — народ, що в перекладі на українську мову означають "переможець народів".

МИРОН. Одні вчені думають, що воно походить від грецького слова "мірон", тобто: плачливий, а інші доводять, що від слова "міпро" — олія з приємним запахом.

Дальші імена в чергових числах

Купно і продаж реальностей
Оцінка (валюація) реальностей
Аранжування, купно і продаж
мортгеджів
Загальна асекюрація

R. CHOLKAN & CO. LIMITED
Realtor — Insurance Agent
527 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 532-4404
2336 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 763-5555
4984 Dundas St. W. Etobicoke — Tel.: 236-2666
INSURANCE:
2336-A Bloor St. W. — Toronto — Tel. 763-5666

Закликайте Ваших друзів і приятелів
передплачувати і читати «Юнака»!

16-та ПЛАСТОВА ОРЛИКІЯДА

11-го листопада 1977 р. члени 50. Куреня ім. Оксани Лятуринської зустрілися під крамницею "Зер". Ми навантажили однострої і валізні, попрощались з батьками і поїхали на "Союзівку". Була це 12-та вночі, але до другої ніхто не спав, тільки ми говорили й говорили.

По дорозі з Вашингтону на "Союзівку" ми не ставали і приїхали на місце о 6-ій уранці. Там усі ще спали, тож ми сіли в головний будинок і відпочивали. Коло восьмої години ми дісталися до наших кімнат. У моїй кімнаті були пл. уч. Дарна Боднарчук, пл. уч. Тамара Ставнича, подруга Реня Ставнича і я. Ми розпакувалися і відтак мали пробу, а по пробі дозволя. Тамара, Дарна і я пішли на прохід до річки.

Наша балтіморська станиця відзначила Свічку восьмого січня 1978 року. Після Служб Божих зібралися пластуни в домівці Самопомочі, для спільного запалення свічки. Кошовий, пл. скоб Іван Хай, зробив збірку і зголосив нашому новому станичному, пл. сен. Тарасові Хархалісові, що станиця готова на його наказ. Друг станичний подякував і назвав розпочати святочну збірку піснею закарпатських пластунів. Пл. уч. Юрко Мудрий віддеклямував вірш "Буду я з Тобою, Рідний Краю", а тоді пл. прих. Наталка Бендюк відіграла на фортепіані три колядки. Пл.

О другій по полудні було відкриття Орликіяди. Потім були мистецькі виступи. Наш загін був сьомий. Ми всі денервувалися. Вкінці вийшли на сцену і заспівали: "Котить хвили", "У горах Карпатах" і "Писаний камінь". Всі виступи були дуже добрі і цікаві.

Як усі загонали дали свої точки, була вечеря. Вона нам усім сманувала, тому що ми всі зголодніли під час виступів. Сон зламав усіх. Ледви ми заснули, коли почули голос курінної "Вста-а-авання!" Тяжко було встати. Одягнули однострої і помаршували на снідання. Служба Божя відбулася о десятій годині в церкві, чудово збудованій в гуцульському стилі. По Службі Божій ми зібралися на місці змагань. Перше вийшли всі кандидати і кандидатки на гетьманича і гетьманівну. Вони розповіли дещо про себе, відповідали на задані питання і переповіли життєпис Григора Орли-

XVI Орликіяда 1977 р. Перед мікрофоном кандидат на гетьманича

на. Тоді були змагання між куренями. Члени куреня "Орликівців" давали кожному загонові одну тему до відповіді. Наша тема була "Карпати".

Після обіду проголошено нових гетьманича і гетьманівну та їх заступників. Тоді проголосили першунів: "Перше місце — 2-ий курінь з Нью-Йорку", "друге місце — 50-ий курінь з Вашингтону!"

Ми були такі щасливі! Тут і там чути було: "Гратують" — "Ой, дуже дякую!" — "Гратують!" — "Я не вірю!" — "Ми виграли друге місце!"

На закінчення нам подали, що на другий рік темою буде Київ. Просто по закритті "Орликіяди" ми вирушили в дорогу додому. Вернулися втомлені, але щасливі, готові їхати на Орликіяду на другий рік.

Адріанна Гаврилук

СВІЧЕЧКА

уч. Петро Хархаліс деклямував вірш "На Свят-Вечір" Б. Лепного, а пл. розв. Роман Нішук відіграв на фортепіані гарну коляду "Щедрик."

На закінчення станичний в короткому слові закликав пластову громаду продовжувати цю традиційну "Свічку", бо зв'язок з нашими рідними в Україні важливий. Пригадав про "День Солідарності" — 12-го січня. Там ген далеко в Україні тисячі наших в'язнів будуть голодувати в той день. Та не тільки в той день їх посадили за дроти лише тому, що вони люблять Бога і свою Україну чи не відрікаються від свого рідного бать-

ка. Отця Романюка посадили в концентраційний табір лише за те, що він хоче служити Богові. В. Мороз карається вже довгі роки в в'язниці лише за те, що він українець і любить свою Україну. Юрій Шухевич карається тридцять літ за те, що любить і не відрікається свого батька — Тараса Чупринки. Його забрали п'ятнадцятилітнім хлопцем і не дають йому досі спокою. Та Юрій терпить і не піддається. Знаю, що в день голодівки, якби так можна, багато з нас пішло б, щоб замінити їх чи о. Романюка, чи Мороза, щоб вони могли піти на короткий час до

своїєї родини. Ми нашим скромним ділом — голодівкою відзначимо цей спільний день, а за заощаджені гроші допоможемо їхнім родинам.

Перед закриттям бунчужний вибливав пл. розв. Аню Царин до пере-

ходу з юнацтва до старшопластуна. Перехід провела кошово ст. пл. Ліда Сушко.

Накінець ми відспівали пл. гимн.

Я думаю, що ця "Свічечка" лишиться нам на довгий спомин. Бо

ці сходи — це не лиш "Свічечка", але велика ідея, щоб духовно з'єднати нас з нашими нескореними в Україні.

пл. уч. Христина Попович
Рій "Дикі рожі" в Балтіморі, США

КУРІННИЙ ТАБІР "ЛЕТИ, ТУЖЛИВА ПІСНЕ" 34 КУРЕНЯ УПУ ім. 500 Героїнь із Кінгіру

Вигляд табору

Збірка на останній вогни

В цьому, поточному шкільному році розпочали ми наші пластові заїняття 3-денним курінним табором, який відбувся від 28 до 31 серпня 1977 р. в Джордані, Н. Й., на посіло-сті баби й діда одної з наших юна-чок.

Згідно з записами в нашій курінній хроніці, це був уже 5-ий з черги курінний табір 34. Куреня протягом останніх 15 років. Таборували ми під шатрами, а в програму табору входили перш усього гутірки, по-трібні нам для завершення 3-ої юнаць-ної проби, як: картографія (ст. пл. Ляля Войтович), сигналізація (пл. сен. Марія Логаза), перша допомога (пл. сен. д-р Михайло Логаза) піо-нерство (пл. розв. Борис Гудзяк), ви-

шивання (пані Кляра Шлічна), а теж гутірки ідеологічного характеру, а між ними: історія Церкви (пл. сен. о. Богдан Смик), про молодечі ор-ганізації (пл. сен. д-р Іван Гвозда), і-сторія Пласту (пл. сен. Марія Лога-за).

Організаторами цього табору були ми три, тоді розвідувачки, а сьогодні — вірлиці: Ліда Гвозда, Наталка Шлічна, Леся Гурська. Допомагав нам юнак Борис Гудзяк, який теж закін-чував свою 3-тю пробу.

Склад проводу табору був такий: комендант — пл. сен. Марія Ло-газа;

бунчужна — пл. розв. Ліда Гвозда; писар — пл. розв. Наталка Шлічна; інтендант — пл. уч. Рома Прибила;

точнування і вогнини — пл. розв. Леся Гурська.

Кожного вечора відбувалися во-гнини, одні поважні, другі — веселі. У часі першого вогни ми вибрали назву табору "Лети, тужлива піс-не", а останній вогни був присвяче-ний в'язням в Україні.

Велику увагу ми звертали на роз-говірну українську мову.

Табір ми закінчили з почуття ду-ховного піднесення і задоволення, що успішно закінчили ще один етап у нашому юнацькому пластуванні.

СНОБ!

пл. вір. Ліда Гвозда
курінна дописувачка до "Юнана"

КУРСИ ФОТОГРАФУВАННЯ

Під протекторатом Пластової Станіці в Нью-Йорку відбувся тут курс фотографування.

Курс провели два широко відомі наші фотографи — інж. Михайло Пен-жанський та інж. Богдан Полянський. На маль, учасників не було багато, бо лишень десять. Але ті, що ходили на курс, багато скористали, навчили-ся техніки виникування фільмів, а

особливо кольорових знімок.

Кожного понеділка одна німната у Пластовому Домі при 2-ій Евеню бу-ла схожа на робітню старовинного "альхеїма", а захоплені фотографи із старшого пластуна і пласту-нів сеніорів, як також непластунів, дружно працювали і взаємно по-магали собі під пильним оком фахів-ців-учителів. Я особливо скористала

дуже багато і цей курс мені сподо-бався.

Коли в цьому році буде знову та-кий курс і коли наші обидва інстру-мента ще не зразилися малою кількі-стю учасників, то я дуже раджу кожному, хто цікавиться фотографі-єю, скористати з такого курсу.

ст. пл. В. Гнатівська

ФЕСТИВАЛЬ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА У ФРАНКФОРТІ

Кожного року в столиці стейту Кентакі Франкфорті відбувається осінній фестиваль. Восени Франкфорт відвідують багато туристів. Це місто знане не лише капітолом, який подібний до Вашингтонського, але також своїм музеєм Данієла Буна, який називається іменем першого піонера стейту Кентакі.

Пл. розв. Адріанна Мельничин демонструє писання писанок на виставці

Фестиваль відбувається в старому капітолію, який тепер служить як музей. У його програмі є: виставки малярства, різьби з народного мистецтва, концерти хорів, ансамблів та солістів. У цьому місті нема інших українців, крім нашої родини. Комітет для влаштування фестивалю звернувся до нас з проханням взяти участь у цьогорічній програмі. Наша участь полягала в тому, що мій татко мав дати у неділю ввечері концерт, а я з мамцею мали влаштувати виставку українського народного мистецтва. Дня 19 і 20 жовтня м. р. погода випала чудова. Ми з мамцею розмістили на двох столах вишивки, гуцульські різьби, кераміку та писанки. Мамця пояснювала зацікавленим, а я писала писанки. Відвідувачів було багато, навіть з далених стейтів. Кожний з них одержав англійську листівку про Україну. Одна з крамниць замовила в мене писанки для розпродажу, а також одна радіостанція перевела зі мною інтерв'ю про українські писанки.

Ввечері в суботу в залі сенату відбувся концерт татка, частину програми я акомпаніювала, а частину — Стефан Клайс.

Наша участь у фестивалі причинилася багато до популяризації українського імени.

Пл. розв. Андріанна Мельничин

Якщо бажаєте допомогти
"ЮНАКОВІ",
складіть свій даток
НА ПРЕСФОНД "ЮНАКА"!

ПЛАСТОВИЙ РІЗДВЯНИЙ ЯРМАРОК НЬЮЙОРКСЬКОЇ СТАНИЦІ

18. XII. 1977 р. відбувся у пл. домівці в Нью-Йорку ярмарок. Його zorganizував дівочий кіш станиці. Погода не сприяла повному успіхові ярмарку; цілий день падав хроний дощ, і, мабуть, тому ярмарок відвідало небагато людей. Та, незважаючи на малу фреквенцію, ярмарок відбувся щасливо і заробіток, назагал, не був злий.

Дівчата станиці прикрасили залю ялинками, удекорованими різноманітними домашнього виробу прикрасами, понаклали на столи привабливі і смачні страви та прикрасили їх багатьма різдвяними декорациями. Речі, приготовані на продаж, були справді зроблені по-мистецьки і виявили великий талант та винахідливість членів дівочого кола Ньюйоркської Станиці.

Хоч метою ярмарку було придбати фінанси, він також витворив сильне почуття різдвяного духа та дружності між присутніми.

СКОБ

пл. розв. Соня Нульчицна

Ваші заощадження складайте, а позички
на всякі потреби беріть у фінансовій
установі, що їй на ім'я:

**УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА
КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА
"САМОПОМІЧ" У ДІТРОЙТІ**

ТРИ БЮРА ДЛЯ ВАШИХ ПОСЛУГ

**НА ЗАХОДІ МІСТА
7346 Michigan Avenue
At Tarnow**

**Detroit, Michigan 48210
Tel.: 841-2390**

**У ВОРРЕНІ
28792 Royan Road
Warren, Michigan 48092**

**In The King Plaza Just South of 12 Mile Rd.
Tel.: 573-7074**

**ГОЛОВНЕ БЮРО
11838 Jos. Campau Avenue
Hamtramck, Michigan 48212
Tel.: 891-4100**

Щадіть — Позичайте — Обезпечуйтеся.

**ПОМОЖІТЬ НАМ
зробити "добре діло"
і перешліть
дарункову передплату**

СПИСОК ДАРУНКОВИХ ПЕРЕДПЛАТ

1. П. Оленка Сноп, Ля Меса, США, для хрищеніці в Америці.
 2. Н.Н. Філядельфія, США, для священика в Югославії.
 3. Члени Пластової Станиці Нью Гейвен США, для членів Товариства Української Молоді при парафії св. Юрія Переможця в Сао Павльо, Бразилія, 3 передплати.
Гроші були зібрані під час традиційної Пластової Різдвяної Свічечки.
 4. Пл. сен. Юліан Крижановський Філядельфія США, для юнака в Югославії.
 5. Членки 40-го Куреня УПЮ-он ім. нн. Ольги в Бофало США для школи в Югославії.
 6. Пл. сен. інж. Василь Ісаїв Аахен Німеччина для священика в Югославії, 2 передплати.
 7. Пл. сен. д-р Е. Барановський, Ніяма Австралія, для юначки в Іст Коррімаль Австралія.
 8. Пл. сен. інж. Ю. Шилкевич, Фейрі Медов Австралія, для Сестер Василіянон в Югославії.
 9. Інж. М. Строкон Австралія, для юнака у Бразилії.
 10. Д-р Б. Томашек, Дапто Австралія, для юначки в Намбаг, Австралія.
- Разом 13 дарункових передплат.
Останнє наше звідомлення про дарункові передплати було поміщене в "Юнаку" за березень ц.р. (ч. 3) 1978.

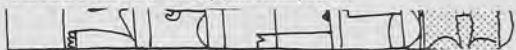

видання Племені Сіроманців

132 сторінок найкращого пластового гумору:
вірші, дотепи, скетчі, інсценізації, сміховинки.
Книжка для кожного пластуна і пластунки.
Підручник гумору для вечірок, ватер і інших групових чи індивідуальних виступів.
Кошт 3.00 дол. разом з пересилкою.
Чек або поштовий переказ писати на:

T. Staruch
308 Route 32 North
New Paltz, NY. 12561

Увесь дохід призначений на Залізний Фонд Пластового Видавництва.

УВАГА — Юнани — Юначки — УВАГА

Пластовий Загін "Червона Калина" влаштовує
СПОРТИВНО-ВИШКІЛЬНИЙ ТАБІР (СВТ)
для юнаків і юначок
від 22 липня до 5 серпня 1978 р.
на "Вовчий Тропі"

У програмі:

Лучництво, рұханка, стріляння, плавання
Легка атлетика: біги, стрибки, мети,
стусан кұлею

Ігри: копаний м'яч, відбиванка, стук-пук,
кошівка, метавка
Оплата: 140 дол. Кількість учасників обмежена

По інформації звертатися до:

Orest Kebalo
143-20 84th Ave.
Jamaica, N. Y. 11435
(212) 526-7105

Rostyslaw Dekajlo
42-22 194th St.
Flushing, N. Y. 11358
(212) 357-5721

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА "САМОПОМІЧ"

в Пасейку

237 Hope Avenue Passaic, N. J. 07055
tel. (201) 779-9581

Години урядування: Понеділок і п'ятниця 7-9 веч. Середа 10-12 перед пол.

Ощаджувати та позичати найкорисніше в Українській Кредитовій Кооперативі
"Самопоміч" в Пасейку
Дивіденда — 6%

СПИСОК ДАТКІВ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ЮНАКА"

що вплинули до 6 квітня ц. р.

США:

Федеральна Кредитова Кооператива	
"Самопоміч", Пассейн	100.00
Пл. сен. Ростислав Левицький, Чапел Гілл	31.00
Пл. юн. Андріяна Мельничин, Франкфорт	10.00
Пл. сен. Юліан Крижановський,	
Філядельфія	5.00
Ст. пл. Андрій Гадзевич, Гартфорд	1.00
Замість квітів на могили (гляди посмертні	
згадки)	75.00
США разом	\$222.00

КАНАДА:

Членки 8-го Куреня УПЮ-он ім. кн. Романової,	
Монтреал	130.01
Пл. юн. Ірина, Діяна, Йосиф і Маруся Бориси,	
Вінніпег	5.00
Пл. юн. Дмитро Перекліта, Торонто	5.00
Канада разом	\$140.01

АВСТРАЛІЯ:

по \$6.60	
Пл. юн. Н. і Н. Лялян, Стратфілд, пл. сен.	
Б. Придун, Іствуд, пл. юн. В. і Г. Терпак, Бенкставн,	
пл. юн. Л. і А. Зелені, Савт Гренвілл, пл. юн.	
В. Загородний, Соммер Гілл,	
разом	33.00

Інж. М. Строкон, Савт Стратфілд	5.85
по \$3.65	

Пл. сен. д-р Б. Шехович, Мерріляндс, пл. сен.	
о. І. Шевців, Лідномб, разом	7.30
по \$2.95	

Пл. сен. Ю. Шилкевич, Фейрі Медов, пл. юн.	
Н. Соловій, Блактавн, пл. юн. О. і Я. Сиван,	
Бенкставн, д-р Б. Томашен, Дапто, разом	11.80
по \$2.20	

Пластова Станиця Сідней, пл. сен. Г. Бей, Балнгем,	
пл. сен. В. Берегуляк, Намден, пл. юн. Ю. Янчук,	
Лянемба, пл. юн. В. Вовк, Гілдфорд, пл. юн.	
О. Г. Дубик, Стратфілд, разом	13.20
по \$1.45	

Пл. юн. В. Чаплинська, Ягуна, пл. юн. М. і П.	
Домазар, Блактавн, пл. юн. І. Демяненко, Кенлей	
Вейл, разом	4.35

по \$0.73

Пл. юн. Л. Баран, Коністон, пл. юн. С. Барановська,	
Ніяма, пл. юн. С. Бардич, Регентс Парк, пл. юн. Б. і	
Т. Базаліцькі, Пендел Гілл, пл. юн. Т. Боднарук,	
Ст. Мерис, пл. юн. О. Чайна, Сефтон, пл. сен. М. Баран,	
Мерріквілл, пл. юн. П. і П. Грох, Вест Волжонгонт,	
пл. юн. М. Ільків, Лідномб, пл. юн. М. Івасин,	
Грінекер, пл. юн. Г. і С. Янчук, Бенкставн, пл. юн.	
Н. Карен, Гарборд, пл. юн. А. і Н. Круцько, Пеннант	
Мілл, Родина Л. Масних, Родес, пл. юн. М. і П.	
Намурен, Ненлі Вейл, пл. сен. І. Параска, Страт-	
філд, пл. юн. Б. і Ю. Прудний, Нортмід, пл. юн.	
І. Шульц, Іст Коррімаль, пл. юн. М. і Р. Таранець,	
Бенкставн, пл. юн. Л. Трой, Фіг Трі, пл. сен. С. Васи-	
лики, Бас Гілл, пл. юн. А. і Н. Зілінські, Ашфілд,	
пл. юн. В. Ботер, Фармборо Гайтс, пл. юн. Т. Іванченко,	
Нарлінгфорд, разом	17.52
Ст. пл. Марко Павлишин, Курпару	3.00
Усі разом	\$458.08

Замість квітів на могили

св. п.

дир. МИКОЛИ БІГУНА

щирого приятеля нашого батька,
сусіда із "Золотої Осені"

складаємо \$50.00 на пресовий фонд "Юнака"

Тереса і Константин Бень

і Володимир Шарно

Арлінгтон, США

У пам'ять

св. п.

пл. сен. ЮРІЯ ПЯСЕЦЬКОГО

і

св. п.

пл. сен. ЛЮБИ ПЯСЕЦЬКОЇ

складаємо \$50.00 на пресовий фонд пластових журналів.

Мирослава і Оленка Цибрівські

Мілвокі, США

Замість квітів на могили

св. п.

СТЕПАНІЇ ВАРЕХИ

Бабусі членок нашого Куреня

Марти і Надії Грецишин

складаємо \$10.00 на дарункову передплату "Юнака"

Членки 40-го Куреня УПЮ-он

ім. кн. Ольги в Боффало, США

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСУНИ і ПЛАСУНКИ!

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстаршій кредитівці
у Торонті

Українська Кредитова Спілка

297 College St. — Toronto 2B, Ont.
Tel.: 922-1402

Пластун Ти, юнак?

ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!

Щадити щоденно учись!

Як будеш студент,

Той долар, той цент

Тобі допоможе колись

Здобути знання, прожиток, ім'я!

- ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ "Самопоміч" платить 5½% ДИВІДЕНДИ.
- КОЖНА СУМА ВКЛАДУ wraz із усіма фондами має своє ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ” У ЧІКАГО

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ
та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ
власниками якої є
Анна і Роман Вжесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto 2-B, Ontario
Tel.: EM 8-4235

Праця і ощадність забезпечать
Вашу майбутність!

Пластуни і Пластунки,
учні свято-миколаївських шкіл,
складайте свої ощадності у

СВЯТО-МИКОЛАЇВСЬКІЙ КРЕДИТОВІЙ СПІЛЦІ.

Спільна приміщується в будинку
Вашої школи і є відкрита від
год. 10 до 1 по п'ятниці.

4 Bellwoods Ave., Tel.: 366-4529
Toronto, Ont. M6J 2P4

“ПОСІБНИК ЗВ'ЯЗКОВОГО”

можна набути

- в Канаді: у Адміністрації

“Юнака”:

“Yunak” — Magazine,

2150 Bloor St. W.

Toronto, Ont. M6S 1M8 Canada

ЦІНА — \$9.00

**Друкерія
КИЇВ**

виконує
всі
друкарські
роботи.

Друкуємо

- книжки
- часописи
- летючки
- афіші
- весільні запрошення
- фірмові друки

KIEV PRINTERS LTD. — Phone: 363-7839
860 Richmond St. West, Toronto 2-B, Ont.

Хто з Вас подорожує

- літаком • кораблем • поїздом • автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати
безплатно потрібні інформації і поради
в українському подорожному бюро
МАРКІЯНА КОГУТА
і
ІГОРЯ КУРИЛІВА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario
Telephone: 535-2135 & 535-2136

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:

YUNAK Magazine

2150 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6S 4V7, Canada

RETURN POSTAGE GUARANTEED

Ціна: \$1.00

СИНИЦЯ

СОЛОВЕЙ

ЛАСТІВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВІНОК

ФІЯЛКА

БДЖОЛА

“... виховання — це надавання думкам і почуванням якогось напрямку”, — каже Олександр Тисовський-Дрот. Пластова преса саме й сприяє виконанню цього завдання.

БОРСУК

ЇЖАК

Читайте ж і **СВОЄЧАСНО** передплатуйте свої журнали!

КАЖАН

БОБЕР

ГОТУЙСЬ — журнал новачок і новин та дітей до 12 року життя;

САЙГАК

ЮНАК — для пластового юнацтва й загалу української молоді;

ЛИС

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ — журнал дорослого членства Пласту, Пластприяту і загалу батьків, які цікавляться вихованням і громадськими справами.

РИСЬ

ЗАЄЦЬ

● Присилайте передплати **З ПОЧАТКОМ КОЖНОГО РОКУ** (до 1 березня!), бо своєчасні передплати уможливають дешевшу пересилку журналів.

● Надсилайте дописи (хроніку, знімки, “молоде перо”, ілюстрації тощо), діліться своїми зауваженнями щодо змісту і вигляду журналів, втримуйте зв'язок з редакціями. Ставайте співучасниками пластового самовиховання.

ВЕДМІДЬ

ВОВК

КОВРА

ОРЕЛ

СОКІЛ

ГОТУР

ОЛЕНЬ